

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
w Katowicach

**Szesnasta roczna ocena jakości powietrza
w województwie śląskim,
obejmująca 2017 rok**

Tadeusz Sadowski

*Śląski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska w Katowicach*

Katowice, 27 kwiecień 2018 rok

Podstawa wykonania „Szesnastej rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującej 2017 rok”

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U.2016, poz. 672 z późn. zm.) oceny są dokonywane w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5 stref zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz 914). Strefy te zostały wymienione poniżej oraz przedstawione w tabeli 12.

- aglomeracja górnośląska – kod strefy PL2401,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska – kod strefy PL2402,
- miasto Bielsko-Biała - kod strefy PL2403,
- miasto Częstochowa - kod strefy PL2404
- strefa śląska – kod strefy PL2405,

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 88 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2012, poz.1031).

Lista zanieczyszczeń pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia objęła: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, arsen, benzo(α)piren, ołów, kadm oraz nikiel.

Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Ocena dokonana została na podstawie pomiarów oraz statystycznej metody analizy przestrzennej (art. 90 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Szesnąstą roczną ocenę jakości powietrza w województwie śląskim przeprowadzono w oparciu o wyniki badań ze 134 stanowisk pomiarowych obejmujących pomiary:

- wysokiej jakości na stałych stacjach monitoringu, rozumiane jako pomiary ciągłe, prowadzone z zastosowaniem mierników automatycznych (**pa**) – 16 stanowisk pomiarowych dwutlenku azotu (NO₂), 1 -tlenków azotu (NO_x), 17 - dwutlenku siarki (SO₂), 10 – ozonu (O₃), 10 – pyłu zawieszonego PM10, 10 - tlenku węgla (CO), 5 stanowiska benzenu (C₆H₆),
- manualne (**pm**): na stałych stacjach monitoringu prowadzone codziennie – 14 stanowisk pyłu PM10, 9 stanowisk pyłu PM2,5, 7 - stężenia ołowiu (Pb), 7 - kadmu (Cd), 7 – niklu (Ni), 7 – arsenu (As), 11 - benzo(α)pirenu (BaP),
- pasywne (**pp**) – 3 stanowiska benzenu (C₆H₆).

Ogółem w ocenie wykorzystano wyniki z 69 stanowisk automatycznych, 62 stanowisk manualnych oraz 3 pasywnych. Na 11 stanowiskach prowadzono pomiary równoległe dwoma metodami manualną i atomatyczną (8 - pyłu zawieszonego PM10 – Częstochowa ul. Baczyńskiego, Katowice ul. Kossutha, Zabrze ul. Skłodowskiej – Curie, Dąbrowa Górnicza ul. Tysiąclecia, Cieszyn ul. Mickiewicza, Bielsko-Biała ul. Kossak-Szczuckiej, Rybnik ul. Borki, Żywiec ul. Kopernika; 3 - pyłu PM2.5 (Gliwce ul. Mewy, Katowice ul. Kossutha, Żłoty Potok (gmina Janów) pow. częstochowski).

Granice obszaru przekroczeń normatywnych stężeń pyłów PM10, PM2,5, dwutlenku azotu, benzo(a)pirenu i ozonu wyznaczono na podstawie wyników modelowania wykonanego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez ATMOTERM SA pn. „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017” oraz „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”. Do wyznaczenia obszaru przekroczeń dla dwutlenku siarki wykorzystano zasoby Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

Do obliczenia liczby ludności w strefach wykorzystano dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego „Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym (stan w dniu 31.12.2016 r.)”

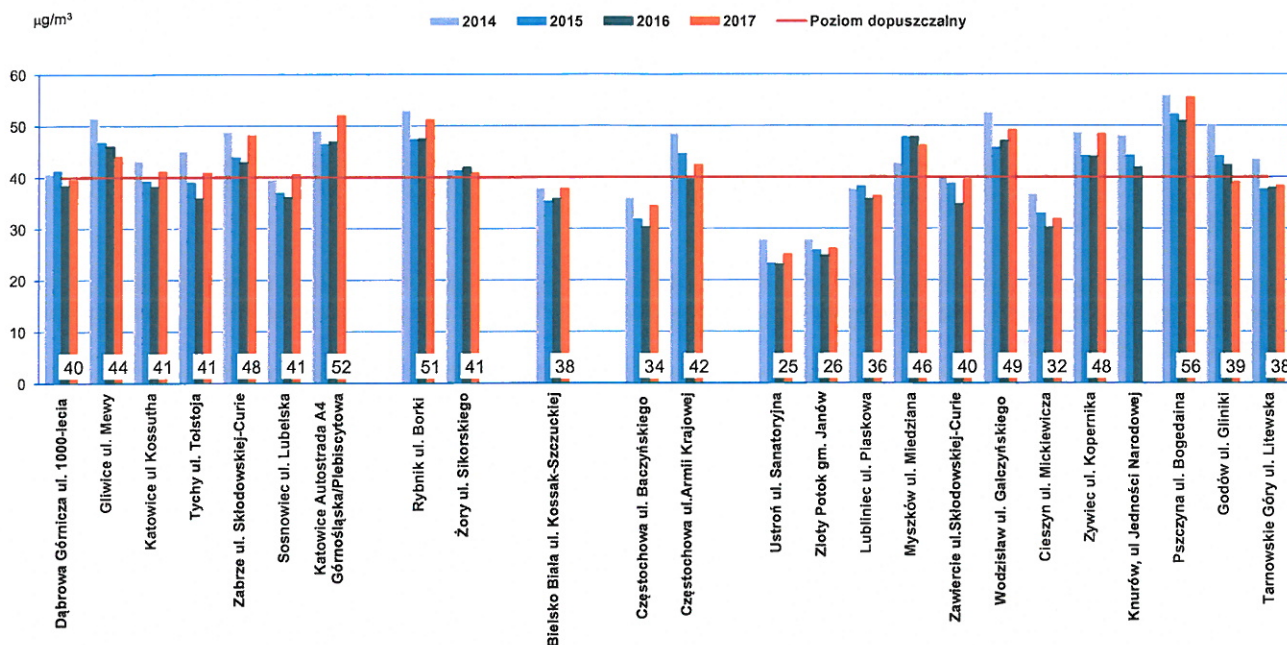
Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do jednej z poniższych klas:

- **klasa A** - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,

- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalny lub docelowe
- klasa C1 – jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II),
- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Omówienie wyników pomiarów substancji wykorzystywanych w ocenie

Średnie roczne stężenia **pyłu zawieszonego PM₁₀** mieściły się w przedziale od 62% do 139% poziomu dopuszczalnego. Na 8 stanowiskach spośród 23, z których wyniki wykorzystano do oceny, stężenia średnioroczne były niższe niż 40 µg/m³, na dwóch równo poziomowi dopuszczalnemu oraz na 13 stanowiskach wyższe niż poziom dopuszczalny, (ryc. 1).

Ryc. 1. Wyniki średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ w µg/m³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom dopuszczalny 40 µg/m³ (wartości na wykresach dotyczą 2017 roku)

Wartości średnie stężeń pyłu PM₁₀ w 2017 roku wyniosły (wartość dopuszczalna 40 µg/m³) (ryc. 1):

- w aglomeracji górnośląskiej od 40 µg/m³ (Dąbrowa Górnicza) do 52 µg/m³ (Katowice Al. Górnośląska/Plebiscytowa),
- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – od 41 µg/m³ (Żory) do 51 µg/m³ (Rybnik),
- w Bielsku-Białej - 38 µg/m³,
- w Częstochowie – 34 µg/m³ (stacja tła miejskiego ul. Baczyńskiego) do 42 µg/m³ (stacja komunikacyjna ul. Armii Krajowej),
- w strefie śląskiej od 25 µg/m³ (Ustroń) do 56 µg/m³ (Pszczyna).

W porównaniu do 2016 roku stężenia średnie roczne:

- w aglomeracji górnośląskiej wzrosły na 6 stanowiskach, najznaczniej w Tychach o 14%, zmniejszyły się o 4 % w Gliwicach,
- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej wzrosły o 8% na stanowisku w Rybniku i zmniejszyły się o 2% w Żorach,
- w strefie Bielsko-Biała miasto wzrosły o 6%,
- w strefie Częstochowa miasto wzrosły o 14% (stacja tła miejskiego) oraz o 7% na stacji komunikacyjnej,

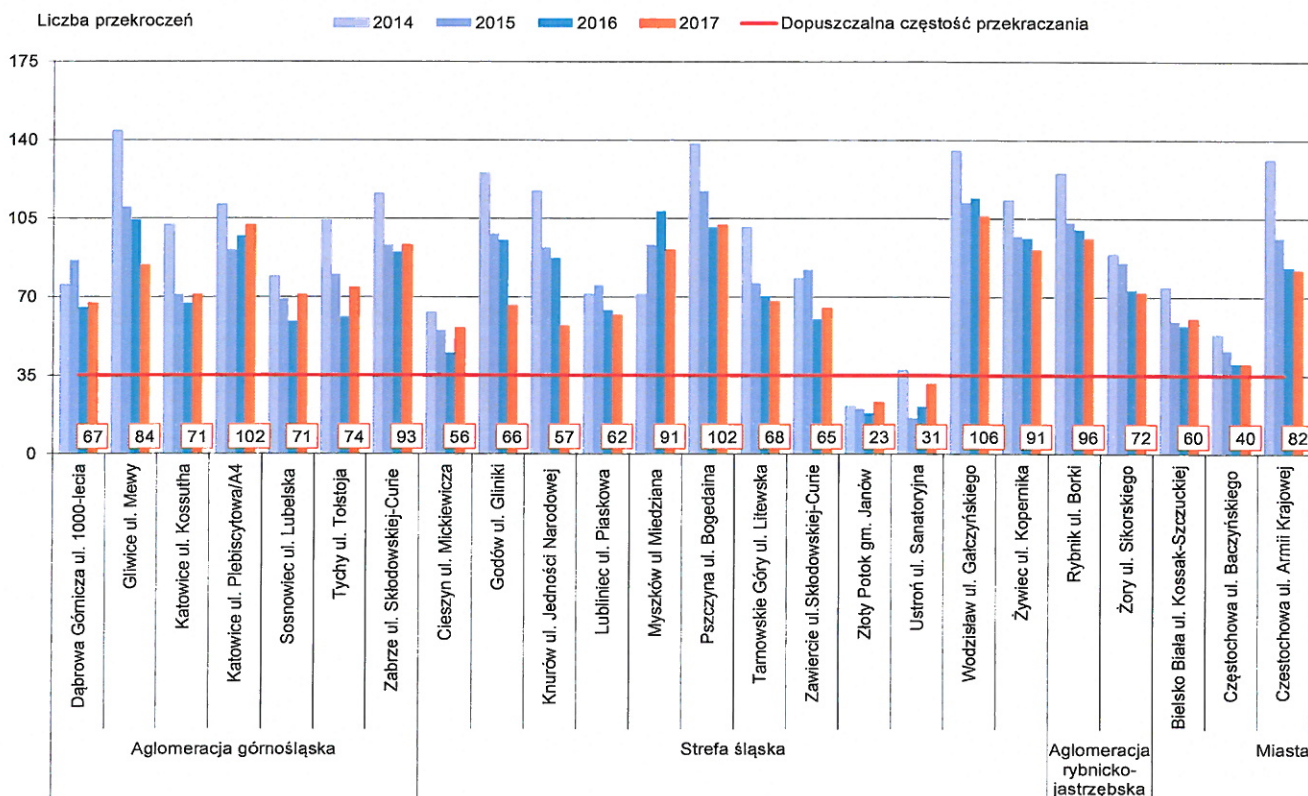
- w strefie śląskiej wzrosły na 9 stanowiskach (najznaczniej w Zawierciu o 14%), na 2 stanowiskach obniżyły się o: 3% w Myszkowie i 8% w Godowie.

Liczba przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszzonego PM10 była wyższa niż dopuszczalna częstość 35 dni w roku i wynosiła w:

- aglomeracji górnośląskiej – od 67 w Dąbrowie Górniczej do 102 dni w Katowicach (stanowisko komunikacyjne),
- aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – od 72 w Żorach do 96 dni w Rybniku,
- w Bielsku-Białej – 60 dni,
- w Częstochowie – od 40 dni na stacji tła miejskiego do 82 dni na stacji komunikacyjnej,
- w strefie śląskiej – od 23 w Złotym Potoku do 106 dni w Wodzisławiu.

W porównaniu do 2016 roku, liczba dni z przekroczeniem w 2017 roku (ryc. 2):

- w aglomeracji górnośląskiej – wzrosła na 6 z 7 badanych stanowisk (o 3% w Dąbrowie Górniczej i w Zabrze, o 5% na stanowisku komunikacyjnym oraz o 6% w na stanowisku tła miejskiego w Katowicach, o 20% w Sosnowcu i o 21% w Tychach), zmniejszyła się w Gliwicach o 19%;
- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej zmniejszyła się na dwóch stanowiskach: w Rybniku o 4% i Żorach o 1%;
- w Bielsku-Białej wzrosła o 5%;
- w Częstochowie na stanowisku tła miejskiego pozostała na tym samym poziomie, co w roku poprzednim, zmniejszyła się o 1% na stanowisku komunikacyjnym;
- w strefie śląskiej wzrosła o 1% w Pszczynie, o 8% w Zawierciu, o 24% w Cieszynie, o 28% w Złotym Potoku gm. Janów i o 48% w Ustroniu, zmniejszyła się o 3% w Tarnowskich Górach i Lublińcu, o 5% w Żywcu, o 7% w Wodzisławiu, o 16% w Myszkowie. Znaczne zmniejszenie liczby dni z przekroczeniem normy dobowej w Knurowie i Godowie związane było z obniżeniem kompletności danych w roku pomiarowym do 83% w Knurowie oraz do 87% w Godowie, ze względu na awarię urządzeń pomiarowych.

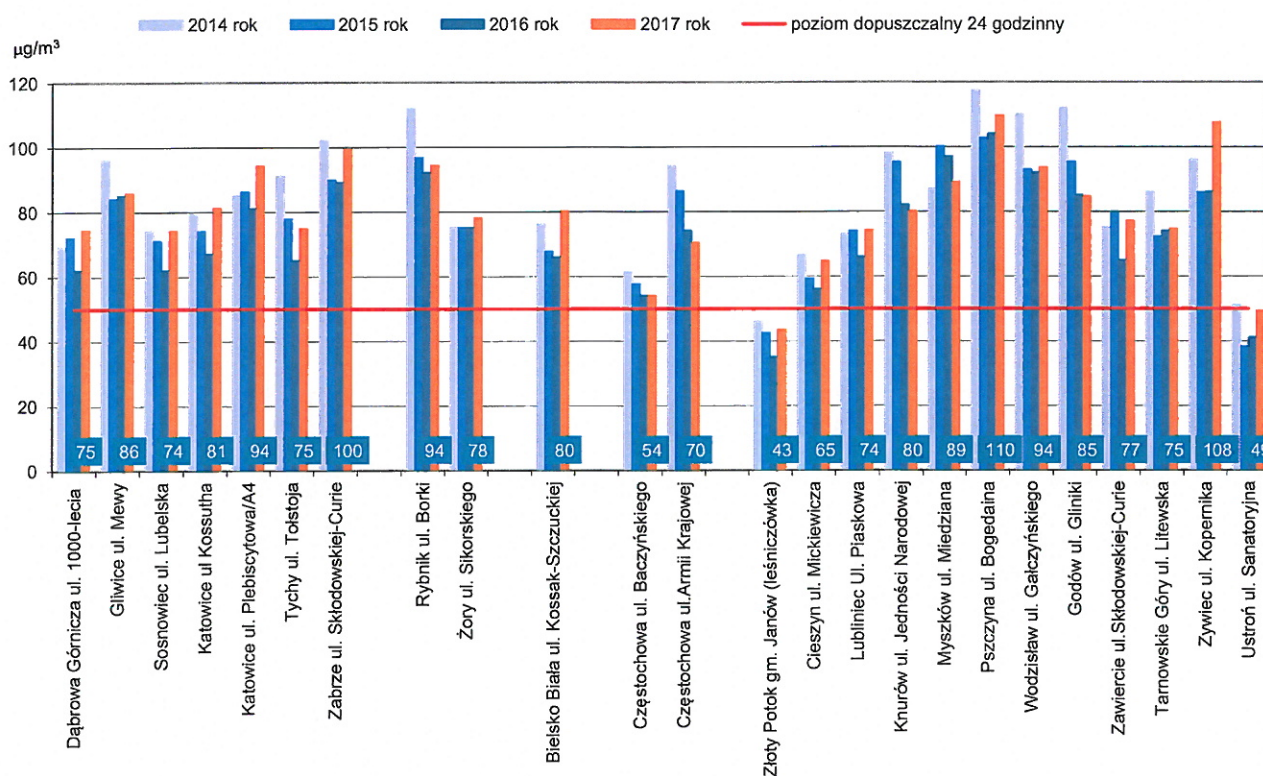
Ryc. 2. Częstości przekraczania dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszzonego PM10 w latach 2014 – 2017 (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku). Uwaga: na stacjach w Knurowie i Godowie mniejsza liczba dni z przekroczeniami, ze względu na awarię urządzeń pomiarowych.

Kompletność serii pomiarów w 2017 roku wynosiła:

- w aglomeracji górnośląskiej – od 91% do 100%,
- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – od 96% do 99%,
- w Bielsku-Białej – 93%,
- w Częstochowie – od 97% do 99%,
- w strefie śląskiej - od 83% do 100%.

W porównaniu do 2016 roku na 7 z 24 stanowisk kompletność wzrosła, zmalała na 9, najznaczniej w Knurowie do 83%, na 8 stanowiskach pozostała na tym samym poziomie od 97% do 100% (Gliwice, Katowice ul. Kossutha, Rybnik, Myszków, Tarnowskie Góry, Wodzisław, Ustroń, Żywiec).

W 2017 roku wartości 90,4 percentyla dla stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w Złotym Potoku (gm. Janów) oraz w Ustroniu nie przekroczyły poziomu $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na pozostałych stanowiskach przekroczyły poziom, osiągając maksymalne przekroczenie w aglomeracji górnośląskiej o 99% (Zabrze), w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej o 89% (Rybnik), w Bielsku-Białej o 61%, o 119% w strefie śląskiej (Pszczyna). W porównaniu do roku poprzedniego na 17 stanowiskach nastąpił wzrost poziomu maksymalnie o 25% (Żywiec), na 3 spadek o 2% w Knurowie, o 5% w Częstochowie na stanowisku tła komunikacyjnego, o 8% w Myszkowie. W Częstochowie na stanowisku tła miejskiego i w Godowie wartość percentyla pozostała na tym samym poziomie, jak w roku 2016, wynosząc odpowiednio $54 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ryc. 3).

Ryc. 3. Percentyl 90,4 stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w latach 2014-2017 (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku)

W 2017 roku przez 25 dni (16 dni w styczniu, 6 dni w lutym, 1 dzień w listopadzie, 2 dni w grudniu) stężenia 24 godzinne pyłu zawieszonego PM10 były równe lub wyższe niż $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość progowa informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10). Stężenia 24-godzinne pyłu PM10 na takim poziomie wystąpiły na 23 z 24 stanowisk w województwie śląskim. Niekorzystne skutki zdrowotne ze względu na wystąpienie **poziomów alarmowych pyłu zawieszonego PM10** określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powie-

trzu wystąpiły w 2017 roku: 9 stycznia i 15 lutego na dwunastu stanowiskach, 8 stycznia na siedmiu, 10 stycznia na pięciu, 28 stycznia na czterech, 1 lutego na trzech, 27 stycznia i 14 lutego na dwóch, 11, 23 i 29 stycznia na pojedynczych stanowiskach. Największa liczba dni z przekroczeniem poziomu 200 µg/m³ wystąpiła w strefie śląskiej w Pszczynie (tabela 1).

Tabela 1. Wykaz dni i przekroczeń poziomu 200 µg/m³ stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w 2017 roku (pomiar automatyczny i manualny)

Data	Aglomeracja górnośląska						Miasta				Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	Strefa śląska										Liczba stanowisk wykazujących przekroczenia		
	Dąbrowa Górnicza	Gliwice	Katowice	Katowice st. Komunik.	Sosnowiec	Tychy	Zabrze	Częstochowa st. komunik.	Częstochowa	Bielisko Biela		Rybnik	Zory	Ciaszyn	Godów	Knurow	Lubliniec	Myszków	Pszczyna	Tarnowskie Góry	Ustroń		Wodzisław	Zawiercie
2017-01-07														230			278						234	3
2017-01-08	245	269	226	258		263	336	337	286		386			325			331	359			294		304	17
2017-01-09	324	399	381	370	297	339	725	470	359		860		280			235	504	211		622	291	338	21	
2017-01-10	245		255	245	228	363	486	268	206		548						485	263		371			264	17
2017-01-11						288	206										228	486					231	6
2017-01-19																							211	2
2017-01-20											215												280	4
2017-01-21								206			256										220			4
2017-01-22								218										209						2
2017-01-23																	206	323						2
2017-01-26											201							246						2
2017-01-27						229											307	369						3
2017-01-28	317			213	246	214		218									399	353			243	321	11	
2017-01-29										248													360	4
2017-01-30										216							261	221						4
2017-01-31				214																				1
2017-02-01	208	222	253	268	220	270	263			320	271	230					206	290	215	216	304	306	21	
2017-02-12																								1
2017-02-13																							225	2
2017-02-14			202	227			204			231	316	237		292				257			238		320	15
2017-02-15	278	344	284	306	305	254	520	328	275		659	314		495	400		490	326	219	348	217		22	
2017-02-16																		264						1
2017-11-16											202													2
2017-12-02											246										208			3
2017-12-16											230													2
Liczba dni na stanowisku	6	4	6	8	5	8	9	5	4	4	12	3	1	4	1	1	9	14	4	1	8	3	12	23
w tym przekroczenie poziomu alarmowego	2	2	1	2	1	2	4	3	1	1	5	1	-	2	1	-	4	8	-	-	4	-	6	18

kolor czerwony - przekroczenie poziomu alarmowego

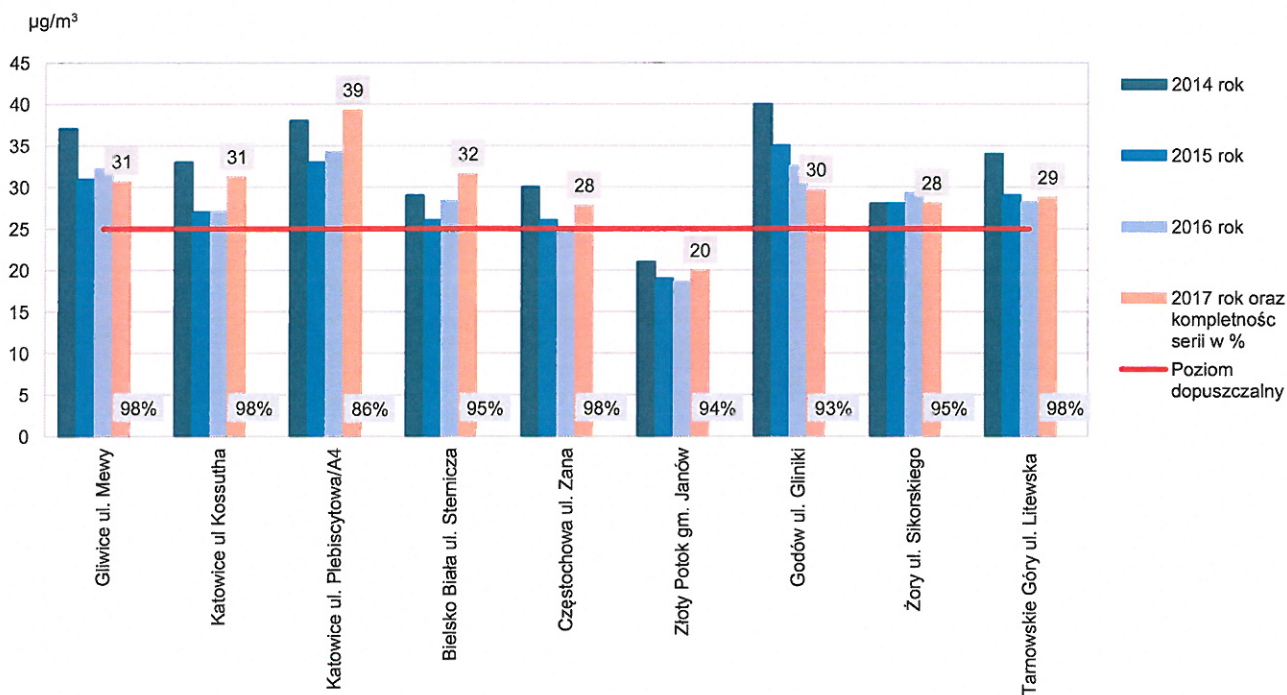
W 2017 roku wartość dopuszczalna stężenia pyłu zawieszonego PM2,5, wynosząca 25 µg/m³, poza stanowiskiem tła regionalnego w Złotym Potoku (gmina Janów), została przekroczona na 8 z 9 stanowisk (od 11% do 57%) i wyniosła (ryc. 4):

- w aglomeracji górnośląskiej – 31 µg/m³ w Katowicach ul. Kossutha oraz w Gliwicach i 39 µg/m³ w Katowicach ul. Plebiscytowa/A4 (stanowisko komunikacyjne),

- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej - 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- w strefie Bielsko-Biała miasto - 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- w strefie Częstochowa miasto - 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- w strefie śląskiej - od 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Złotym Potoku do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Godowie.

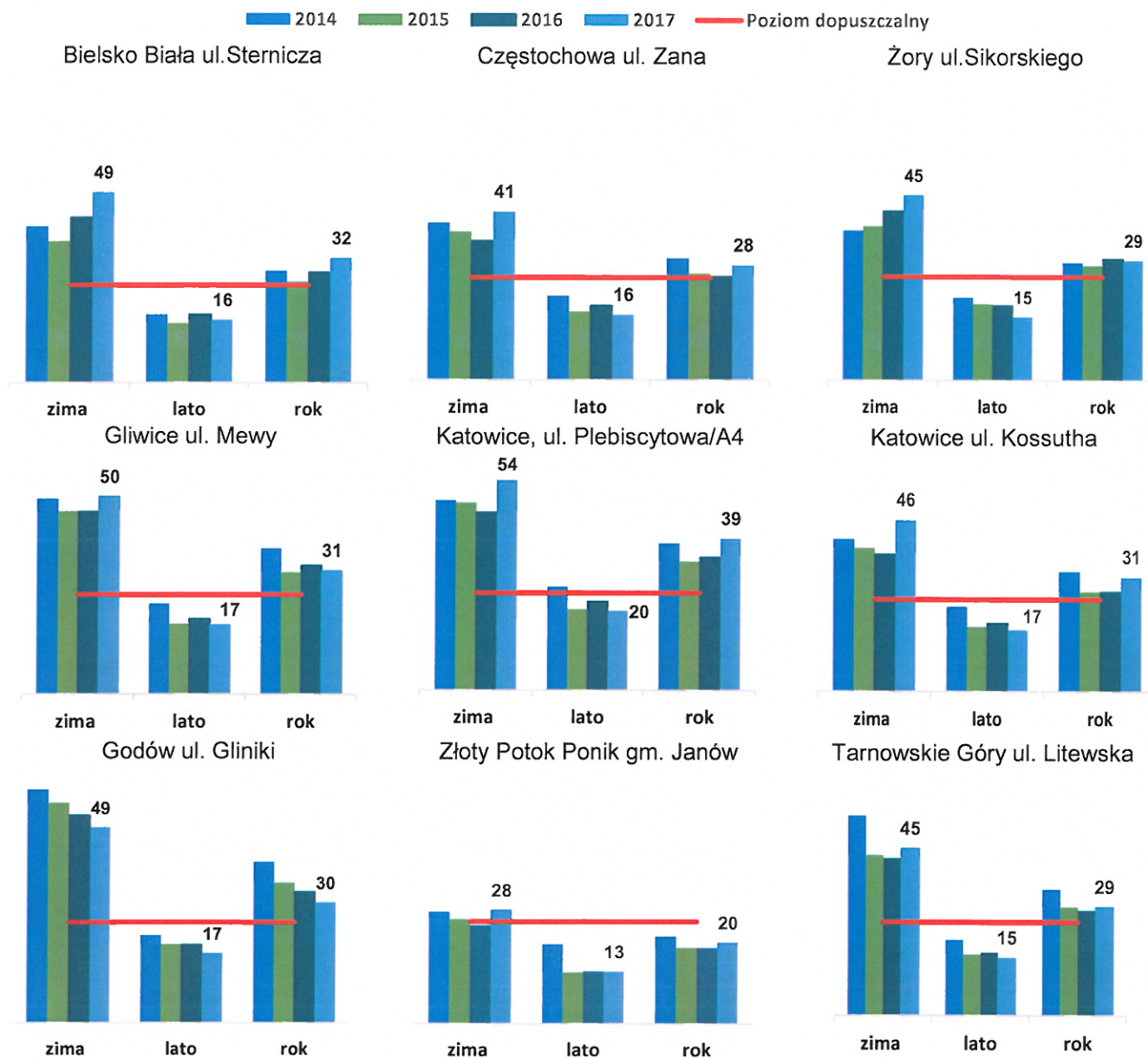
W porównaniu z rokiem 2016 na trzech stanowiskach stężenia średnie roczne pyłu PM_{2,5} zmniejszyły się, na sześciu wzrosły (ryc. 4):

- w aglomeracji górnośląskiej zmniejszyły się o 5% w Gliwicach, wzrosły o 15% w Katowicach ul. Kossutha oraz o 15% w Katowicach al. Górnośląska (stanowisko komunikacyjna),
- w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej zmniejszyły się o 4%,
- w strefie Bielsko-Biała miasto wzrosły o 11%,
- w strefie Częstochowa miasto wzrosły o 10%,
- w strefie śląskiej wzrosły o 2% w Tarnowskich Górach, o 7% w Złotym Potoku (gmina Janów), zmniejszyły się o 9% w Godowie.

Ryc. 4. Średnie roczne stężenia pyłu PM_{2,5} w latach 2014 - 2017 (wartości w etykietach dotyczą stężeń średnich rocznych w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz kompletności serii pomiarowej w procentach w 2017 roku)

Stężenia pyłów PM_{2,5} w sezonie zimowym w 2017 roku były ponad dwukrotnie wyższe niż w sezonie letnim (ryc. 5).

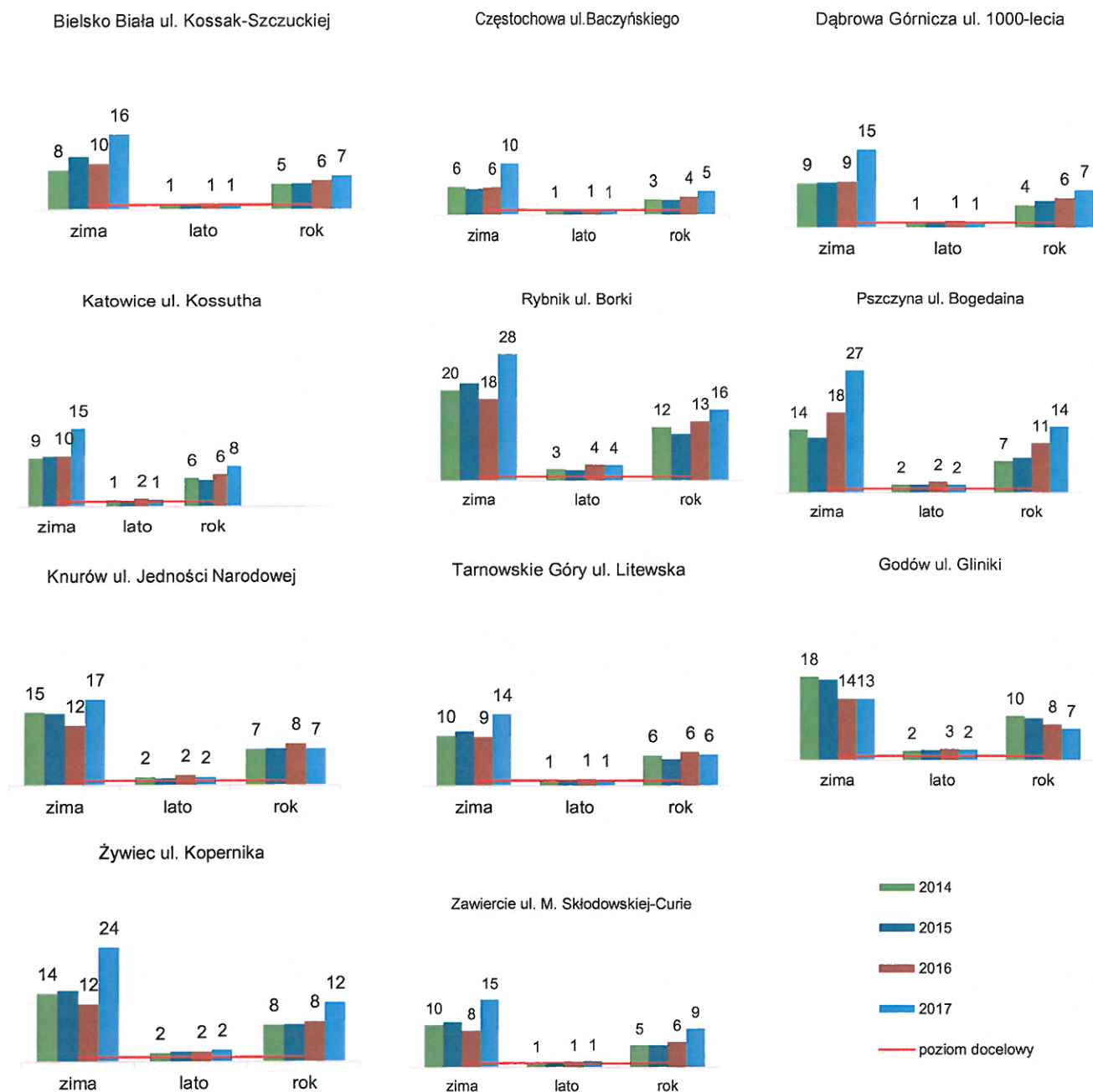

Ryc. 5. Wyniki stężeń średnich rocznych, sezonów zimowych i letnich pyłu PM_{2,5} w µg/m³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom dopuszczalny 25 µg/m³ (wartości na wykresach podane na końcu-zewnętrznym dotyczą 2017 roku).

W 2017 roku średnie roczne stężenia **benzo(a)pirenu** na 11 stanowiskach przekroczyły wartość docelową 1 ng/m³ i wyniosły: w aglomeracji górnośląskiej 7 ng/m³ (Dąbrowa Gornicza) i 8 ng/m³ (Katowice), w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej 16 ng/m³, w Bielsku-Białej 7 ng/m³, w Częstochowie 5 ng/m³, w strefie śląskiej od 6 do 14 ng/m³.

W porównaniu do 2016 roku, na 8 stanowiskach stężenia średnioroczne zwiększyły się od 20% w Rybniku do 51% w Zawierciu. Obniżenie wartości średniorocznej wystąpiło o 7% w Tarnowskich Górach. Zmniejszenie stężeń benzo(a)pirenu w Knurowie i w Godowie należy wiązać z mniejszą kompletnością danych.

W okresie zimowym od 1 października 2016 roku do 31 marca 2017 roku na stanowiskach w Pszczynie i Rybniku były obserwowane najwyższe stężenia benzo(a)pirenu, które wynosiły 27 ng/m³ w Pszczynie i 28 ng/m³ w Rybniku. W latach 2014-2017 stężenia w sezonach letnich na pięciu stanowiskach wynosiły 1 ng/m³, na sześciu od 1 do 4 ng/m³, (ryc. 6).

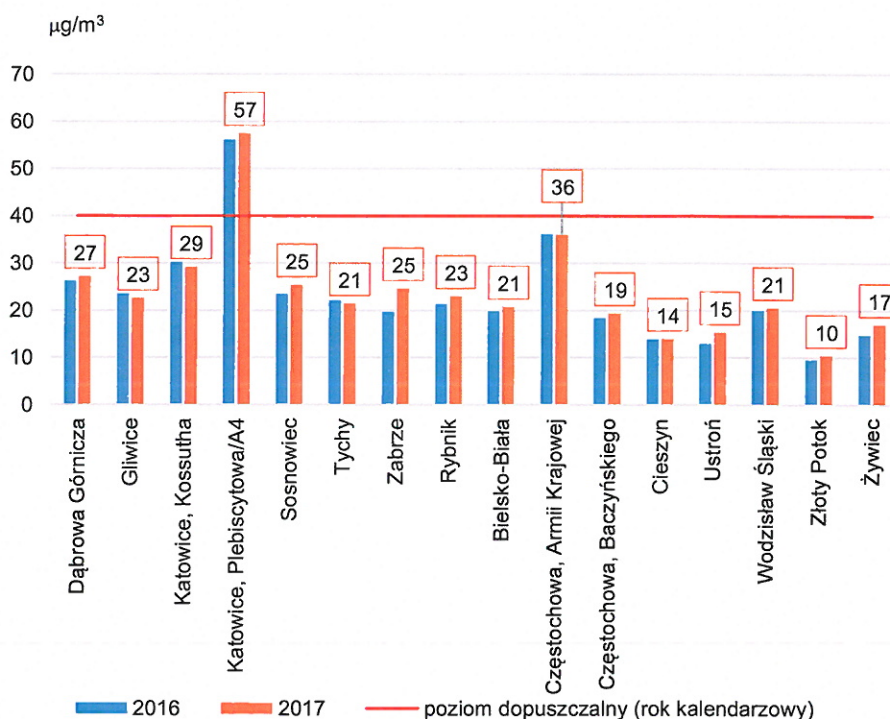
Ryc. 6. Wyniki stężeń średnich rocznych, sezonów zimowych i letnich benzo(a)pirenu w ng/m^3 na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom docelowy 1 ng/m^3

Wartości średnie roczne **dwutlenku azotu** poza stacją komunikacyjną w Katowicach nie przekroczyły wartości dopuszczalnej $40 \mu\text{g/m}^3$, wynosząc od 26% (Złoty Potok) do ok. 73% (Katowice), ryc. 7. Na stacji komunikacyjnej w Katowicach przekroczyły poziom dopuszczalny o 44%, w Częstochowie na stacji komunikacyjnej osiągnęły 90% poziomu dopuszczalnego. Stężenia maksymalne 1 - godzinne (poziom dopuszczalny $200 \mu\text{g/m}^3$) na stacjach komunikacyjnych wyniosły w Katowicach $245 \mu\text{g/m}^3$, w Częstochowie $215 \mu\text{g/m}^3$. Liczba przekroczeń stężeń jednogodzinnych wyniosła w Katowicach 4 razy, w Częstochowie 3 razy, przy dopuszczalnej częstotliwości przekraczania wynoszącej 18 razy w roku kalendarzowym.

Obszar przekroczenia stężeń 24 godzinnych w miastach aglomeracji górnośląskiej w sąsiedztwie dróg został oszacowany na $9,4 \text{ km}^2$, w którym mieszka ponad 30 tys. ludności.

W 2017 roku, w porównaniu do 2016 roku, stężenia średnie roczne zmniejszyły się na 3 stanowiskach, najznaczniej na stanowisku w Gliwicach o 4%, wzrosły na 12 stanowiskach, maksymalnie w Zabrze o 26%, w Częstochowie na stacji komunikacyjnej pozostały na niezmiennym poziomie,

W 2017 roku średnie roczne stężenia **tlenków azotu** na stacji w Żółty Potoku, oceniane wg kryterium ochrony roślin, wyniosło $12 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekroczyło wartości dopuszczalnej $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu do 2016 roku wzrosło o $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (wzrost o 9%).

Ryc. 7. Wyniki stężeń średnich rocznych dwutlenku azotu w latach 2016-2017, poziom dopuszczalny $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$

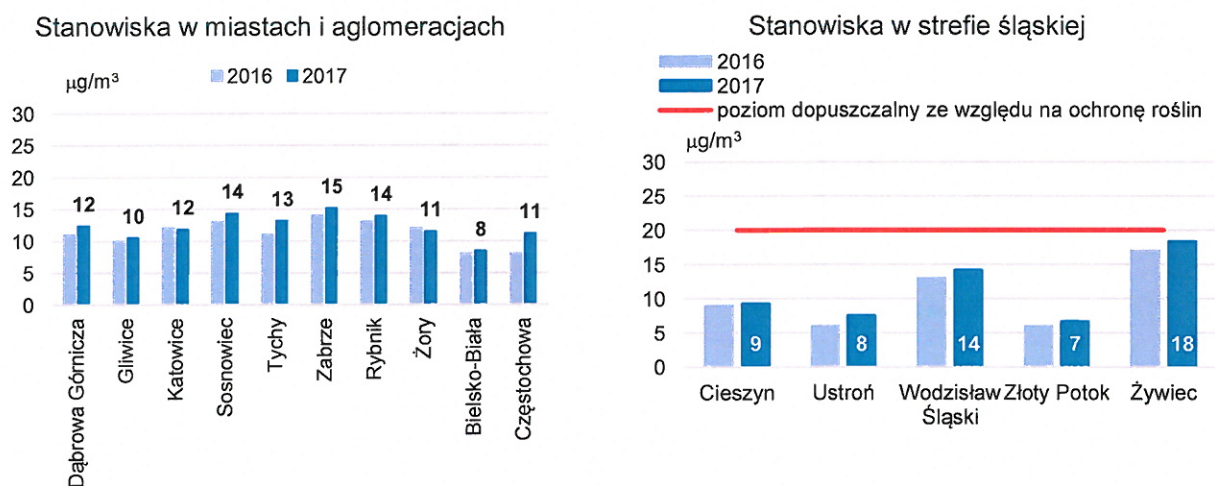
W 2017 roku wg kryterium ochrony zdrowia najwyższe stężenia 24 godzinne **dwutlenku siarki** wystąpiły w Żywcu przez 7 dni w styczniu od 8 do 11, 20, 28 i 29, wynosząc od 128 do $198 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Na stanowisku w Żywcu została przekroczona dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego wynosząca 3 dni w roku.

Najwyższe stężenia 1 godzinne dwutlenku siarki wystąpiły na stanowiskach w Zabrze, Rybniku i Żywcu, przekraczając poziom $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ trzykrotnie w Zabrze i Rybniku oraz jednokrotnie w Żywcu (dopuszczalna częstość przekraczania 24 razy). Najwyższe 4-te maksymalne stężenie 24 godzinne dwutlenku siarki wystąpiło w Żywcu i przekroczyło o $29 \mu\text{g}/\text{m}^3$ poziom dopuszczalny (tabela 2).

Tabela 2. Maksymalne stężenia 1-godzinne oraz 4-te maksymalne stężenia dobowe dwutlenku siarki w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w latach 2016–2017

Nazwa strefy	Lokalizacja stacji	Maksymalne stężenia 1-godzinne $\mu\text{g}/\text{m}^3$		4-te maksymalne stężenia dobowe w $\mu\text{g}/\text{m}^3$	
		2016	2017	2016	2017
Aglomeracja Górnośląska	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	121	162	50	83
	Gliwice, ul. Mewy	108	233	43	79
	Katowice, ul. Kossutha	107	197	46	81
	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	107	144	44	68
	Sosnowiec, ul. Lubelska	150	196	61	99
	Tychy, ul. Tolstoja	180	271	71	105
	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	128	399	71	115
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	Rybnik, ul. Borki	280	381	74	124
	Żory, Os. Gen. Władysława Sikorskiego	123	179	60	69
miasto Bielsko-Biała	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	130	142	51	45
miasto Częstochowa	Częstochowa, ul. AK/Jana Pawła II	112	281	53	95
	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	114	288	40	90
strefa śląska	Cieszyn, ul. Mickiewicza	139	125	32	45
	Ustroń, ul. Sanatoryjna	65	99	27	47
	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	181	314	60	96
	Złoty Potok, Leśniczówka	84	139	23	37
	Żywiec	211	374	83	154
Wartości dopuszczalne		350		125	

Stężenia średnie roczne dwutlenku siarki na stanowiskach tła miejskiego oraz tła regionalnego w Złotym Potoku (gmina Janów) w latach 2016-2017 przedstawia rycina 8.

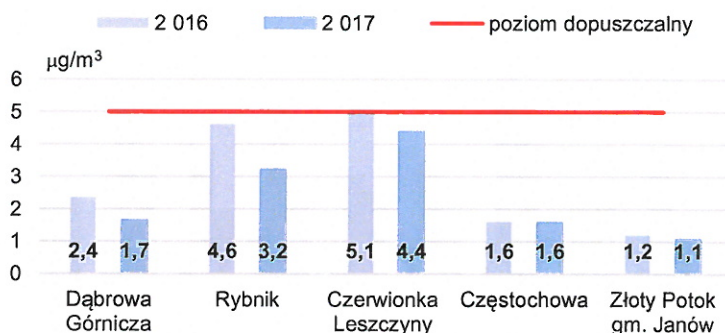

Ryc. 8. Stężenia średnie roczne dwutlenku siarki w latach 2016–2017 na stanowiskach w miastach, aglomeracjach oraz w strefie śląskiej

W latach 2016-2017 na stacji tła regionalnego w Złotym Potoku wg kryterium ochrony roślin średnie stężenia dwutlenku siarki w roku oraz w sezonie zimowym od 1 października 2015 roku do 31 marca 2016 roku nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$, wynosząc $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w roku 2016, a w sezonie zimowym $11 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

W 2017 roku średnie stężenia benzenu nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego ($5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) na żadnym stanowisku pomiarowym, wynosząc od 22% (Złoty Potok) do 88% wartości dopuszczalnej (Czerwionka Leszczyna, powiat rybnicki), (ryc. 9). Na stanowiskach, na których pomiary prowadzone były w sposób automatyczny stężenia wyniosły: w Dąbrowie Górniczej – $1,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, w Rybniku – $3,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, w Częstochowie – $1,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, Czerwionce Leszczynach – $4,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na stanowiskach pomiarów metodą pasywną stężenia wyniosły $2,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w Bielsku-Białej, $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w Katowicach (stacja komunikacyjna), $3,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w Czechowicach Dziedziicach (powiat bielski).

W porównaniu do 2016 roku nastąpił spadek stężeń średnich rocznych na czterech stanowiskach pomiarów automatycznych: o 1,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Rybniku, o 0,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Czerwionce Leszczynach i Dąbrowie Górniczej, o 0,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Złotym Potoku. Wyniki pomiarów pasywnych wykazały spadek stężeń o 0,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Katowicach na stacji komunikacyjnej oraz wzrost o 0,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Bielsku-Białej. Stężenia średnie roczne pozostały na tym samym poziomie, jak w roku 2016 roku, w Częstochowie (pomiar automatyczny) oraz w Czechowicach Dziedzicach (pomiar pasywny).

Ryc. 9. Wyniki średnich rocznych stężeń benzenu na stanowiskach pomiarów automatycznych w latach 2016-2017, poziom dopuszczalny 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Średnie roczne stężenia **ołowiu** wyniosły od 1% (Godów) do 5% (Tarnowskie Góry) poziomu dopuszczalnego (0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Spadek stężenia w porównaniu z 2016 rokiem wystąpił na 7 stanowiskach, najznaczniej o 68% w Godowie (tabela 3).

Średnie roczne stężenia **arsenu, kadmu, i niklu** wyniosły odpowiednio (tabela 3):

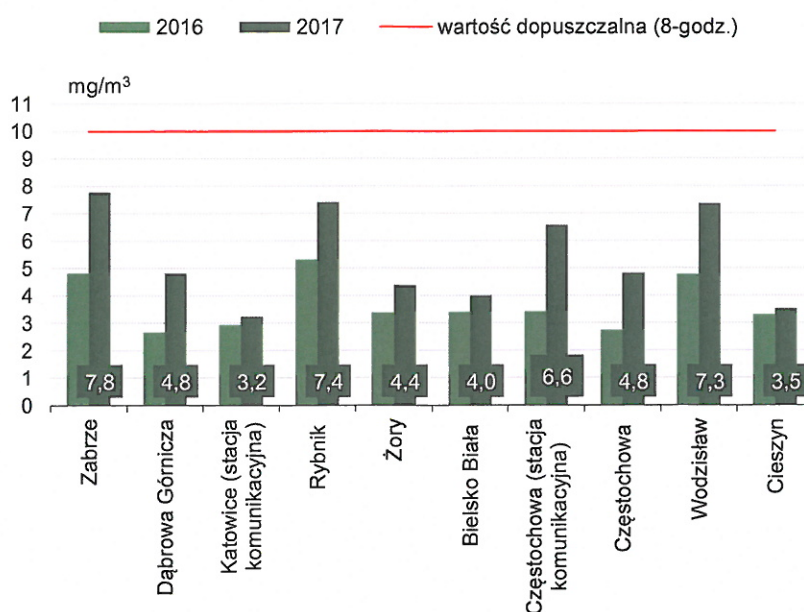
- od 12% (Godów) do 42% (Pszczyna) poziomu docelowego (6 ng/m^3) - dla arsenu,
- od 3% (Godów) do 29% (Tarnowskie Góry) poziomu docelowego (5 ng/m^3) - dla kadmu,
- od 3% (Godów) do 8% (Katowice) poziomu docelowego (20 ng/m^3) - dla niklu.

W porównaniu do 2016 roku, na wszystkich stanowiskach obniżyły się stężenia średnie roczne ołowiu, kadmu, arsenu, wzrosły na czterech stanowiskach (Katowice, Rybnik, Bielsko-Biała, Pszczyna) dla niklu, najznaczniej o 0,5 ng/m^3 w Bielsku-Białej.

Tabela 3. Średnie roczne stężenia arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyłe zawieszonym PM10 w województwie śląskim w latach 2016–2017

Metale	Rok	Katowice	Rybnik	Bielsko-Biała	Częstochowa	Godów	Pszczyna	Tarnowskie Góry
Arsen poziom docelowy 6 ng/m^3	2016	4,2	4,4	2,2	3,1	1,7	3,98	3,4
	2017	1,7	2,2	1,4	1,9	0,8	2,5	1,6
Kadm poziom docelowy 5 ng/m^3	2016	1,8	1,4	1,0	1,5	0,4	1,6	2,4
	2017	1,0	0,5	0,4	0,8	0,2	0,6	1,5
Nikiel poziom docelowy 20 ng/m^3	2016	1,4	1,1	0,8	1,7	0,6	1,2	1,5
	2017	1,6	1,5	1,3	1,0	0,5	1,3	1,0
Ołów poziom dopuszczalny 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2016	0,060	0,048	0,026	0,041	0,015	0,042	0,065
	2017	0,024	0,017	0,014	0,025	0,005	0,021	0,027

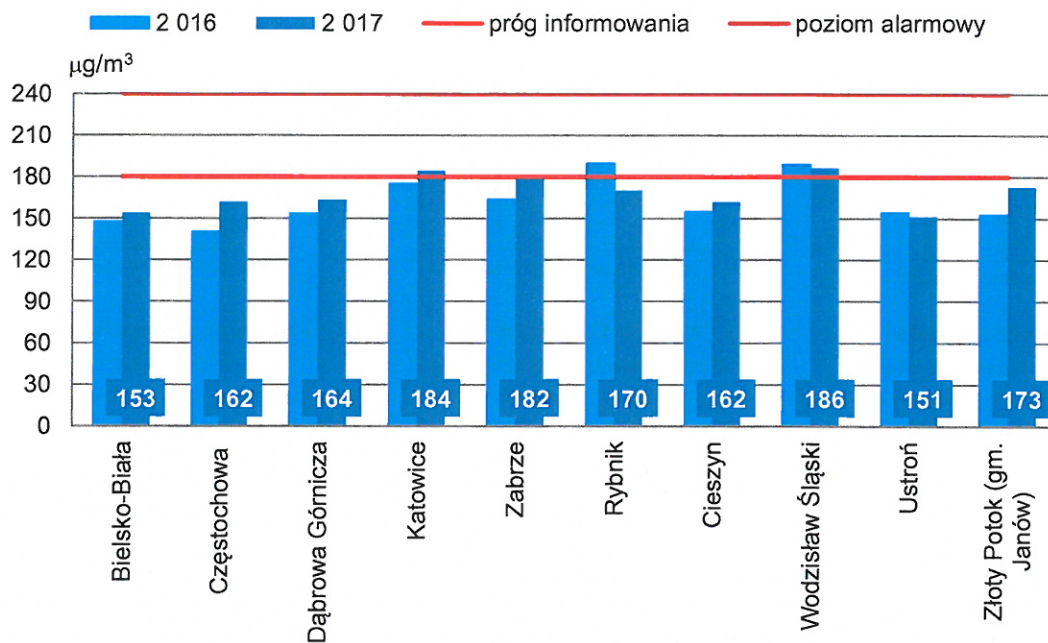
Maksymalne stężenia 8 godzinne **tlenku węgla** nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego (10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na żadnym stanowisku i wyniosły od 32% do 78% wartości dopuszczalnej. Najwyższa wartość wystąpiła w Zabrze (7700 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). W porównaniu do 2016 roku, na wszystkich stanowiskach stężenia wzrosły: w Cieszynie o 6%, Katowicach (stacja komunikacyjna) o 10%, Bielsku-Białej o 18%, Żorach o 30%, Rybniku o 39%, Wodzisławiu o 54%, Zabrze o 61%, Dąbrowie Górniczej o 81% oraz w Częstochowie na stacji tła miejskiego o 76% i stacji komunikacyjnej o 93. Najwyższy wzrost wystąpił o 3160 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na stacji komunikacyjnej w Częstochowie, ryc.10.

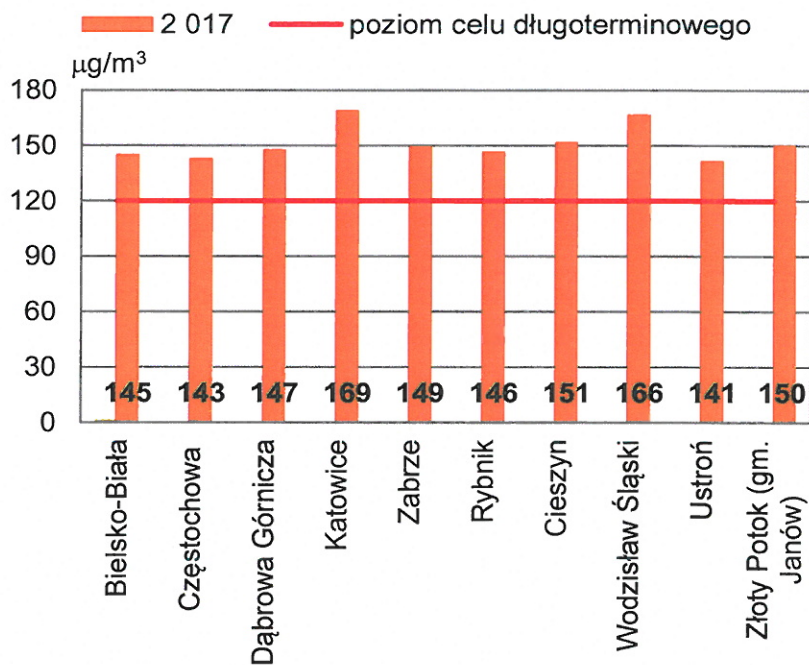
Ryc.10. Maksymalne wartości stężeń 8-godzinnych tlenku węgla w latach 2016–2017, poziom dopuszczalny 8 godzinny 10 mg/m³ (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku)

Wyniki badań stężeń **ozonu** wykazały:

- występowanie w dniu 3 czerwca 2017 roku stężeń 1 godzinnych przekraczających 180 µg/m³, wartość progową informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia poziomu alarmowego, na stanowiskach w Katowicach w godzinach od 17-tej do 19-tej, w Wodzisławiu o godzinie 17-tej oraz w Zabrze 11 sierpnia o godzinie 14-tej; (najwyższe stężenie 1 godzinne ozonu nie przekroczyły poziomu alarmowego, wynoszącego 240 µg/m³), ryc. 11. W tym dniu na 6 stanowiskach wystąpiły również przekroczenia stężeń 8 godzinnych ozonu. Zgodnie z charakterystyką warunków meteorologicznych, opracowaną przez Zakład Monitoringu i Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza IMGW-PIB Oddział w Krakowie z/s w Katowicach, nad Polską zalegał wówczas ośrodek wysokiego ciśnienia z centrum u południowych wybrzeży Bałtyku, wraz z którym napływało ciepłe powietrze polarne morskie,
- maksymalne stężenia 8 godzinne ozonu w 2017 roku na 10 stanowiskach przekroczyły poziom celu długoterminowego wynoszący 120 µg/m³, najznaczniej w Katowicach i Wodzisławiu, przekraczając ten poziom o około 40% (ryc. 12),
- dopuszczalna częstość przekroczenia poziomu docelowego 8 - godzinnego, uśredniona za okres trzech lat (2014-2017) była wyższa niż 25 dni w strefie śląskiej w Złotym Potoku i wyniosła 38, w aglomeracji górnośląskiej 26 dni, ryc. 13,
- ze względu na ochronę roślin - przekroczenie poziomu docelowego oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT40 - na stacji tła regionalnego wskaźnik ten uśredniony dla kolejnych 5 lat wyniósł 20834 (µg/m³)*h, przy poziomie docelowym wynoszącym 18000 (µg/m³)*h i uśredniony dla roku wyniósł 15828 (µg/m³)*h, przy poziomie celu długoterminowego wynoszącym 6000 (µg/m³)*h.

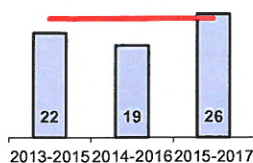

Ryc.11. Maksymalne stężenia 1-godzinne ozonu w latach 2016-2017

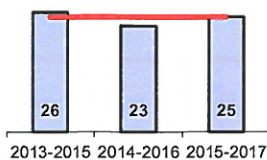
Ryc.12. Maksymalne stężenia 8-godzinne ozonu w 2017 roku

Katowice, ul. Kossutha

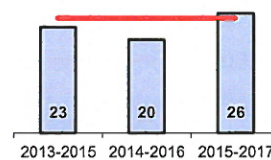

Aglomeracja górnośląska

Zabrze, ul. M. Skłodowskiej Curie

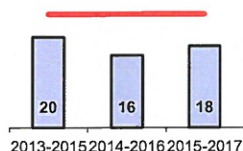

Dąbrowa Górnicza, ul. 1000-lecia

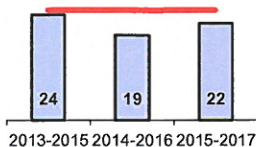
Miasto Bielsko-Biała

Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej

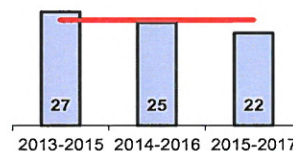
Miasto Częstochowa

Częstochowa, ul. Baczyńskiego

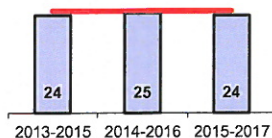

Aglomeracja rybnicko-jastrzębska

Rybnik, ul. Borki

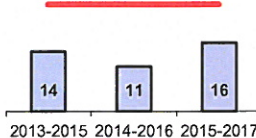

Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego

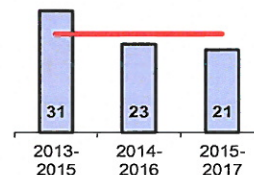

Strefa śląska

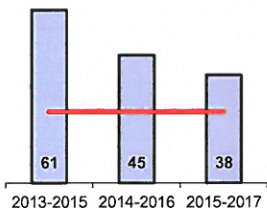
Cieszyn, ul. Mickiewicza

Ustroń, ul. Sanatoryjna

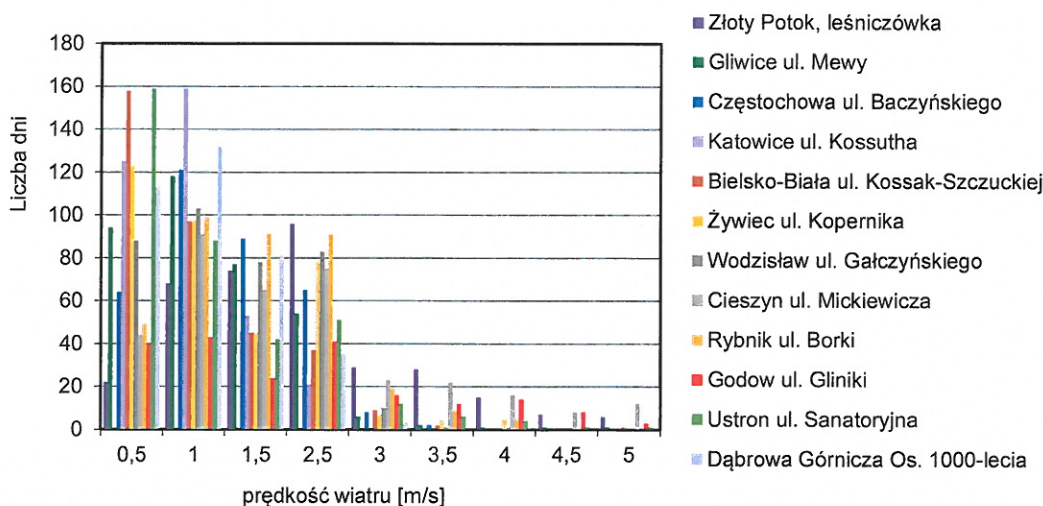

Złoty Potok gm. Janów

Ryc. 13. Wyniki dopuszczalnej częstości przekraczania stężeń 8-godzinnych na stanowiskach pomiarowych w latach 2013-2017 (dopuszczalna częstość przekraczania 25 dni)

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń **pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu** w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków (S5), w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem (S2), emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk (S17) oraz niekorzystne warunki meteorologiczne (S15), występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s). Wiatr z prędkością niższą niż 1,5 m/s (niekorzystne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń) w aglomeracji górnośląskiej występował przez ponad 90% dni w roku (Katowice, Dąbrowa Górnicza) oraz przez 82% dni w Gliwicach, w Bielsku-Białej przez 86% dni, Częstochowie 79% i Wodzisławiu 74%. W Złotym Potoku, Cieszynie i Godowie niekorzystne warunki występowały przez od 45% do 55% dni w roku (ryc. 14).

Ryc. 14. Częstość występowania wiatrów w przedziałach prędkości w 2017 roku

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń **dwutlenku azotu** jest emisja ze źródeł liniowych (komunikacyjnych).

Przyczyną wystąpienia przekroczeń **ozonu** jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka (S8). Z badań przeprowadzonych na terenie Polski w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika, że ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej wykazującym tendencje do przekraczania poziomów dopuszczalnych na wielu obszarach kraju i Europy. Wysokie stężenia tej substancji pojawiają się w sprzyjających warunkach atmosferycznych tj. wysokiej temperatury i promieniowania słonecznego.

Warunki meteorologiczne miały znaczący wpływ na jakość powietrza.

Analiza opracowana przez Zakład Monitoringu i Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza IMGW-PIB Oddział w Krakowie z/s w Katowicach wykazała, że w 2017 roku wystąpiły trzy epizody wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Charakterystyka warunków meteorologicznych tych epizodów została przedstawiona poniżej.

Epizod pyłowy I: od 6 do 12 stycznia 2017 r.

Od 7 do 10 stycznia na Polskę oddziaływał ośrodek wyżowy, połączonego wyżu znad Atlantyku z wyżem znad Rosji. Ostatniego dnia napłynęła pogłębiająca się zatoka niżu, którego główny ośrodek przemieścił się znad północnego Atlantyku nad Morze Norweskie. Ciepłe powietrze polarno-morskie było wypierane przez mroźne masy pochodzenia arktycznego. Przeważało zachmurzenie umiarkowane bądź duże. Lokalnie pojawiały się słabe opady śniegu, a nad ranem miejscami występowały mgły, znacząco ograniczające widzialność. Przeważały wiatry słabe i umiarkowane, jedynie na początku i pod koniec okresu prędkość wiatru wzrosła, głównie w północnej części Polski, do wiatru silnego i porywistego. Średnia prędkość wiatru w tym czasie wynosiła od 0,6 m/s w Katowicach do 5,1 m/s w Raciborzu. Maksymalną prędkość wiatru odnotowano w dniu 11 stycznia w Bielsku-Białej w godzinach 22 UTC i 23 UTC w wysokości 13 m/s. Najwyższą wartość temperatury maksymalnej odnotowana została w Bielsku-Białej i wynosiła $-0,9^{\circ}\text{C}$, z kolei najniższą wartość temperatury minimalnej zanotowano w Katowicach: $-24,7^{\circ}\text{C}$. Maksymalna amplituda temperatury powietrza odnotowana została w Katowicach w dniu 8 stycznia, a wynosiła $17,1^{\circ}\text{C}$. W okresie epizodu pyłowego od 6 do 12 stycznia 2017 r. wiatr wiał przeważnie z sektora wschodniego i południowo-wschodniego i południowego.

Epizod pyłowy II: od 17 stycznia do 5 lutego 2017 r.

Nad polską dominował rozległy układ wysokiego ciśnienia, przerywany okresowo napływem płytkich ośrodków niżowych, w głównej mierze nad krańce północne i północno-wschodnie kraju. Przeważały masy wilgotnego i ciepłego powietrza polarnego morskiego. Zachmurzenie było duże bądź całkowite, z większymi przejaśnieniami i lokalnymi roz pogodzeniami. Występowały słabe opady śniegu, deszczu ze śniegiem i samego deszczu oraz marznącej mżawki, powodującej gołoledź. Lokalnie, nad ranem występowała mgła, znacząco ograniczająca widzialność. Przeważał wiatr słaby, okresami umiarkowany, przeważnie z kierunku południowo-zachodniego i zachodniego, pod koniec okresu skręcający na południowo-wschodni. Średnia prędkość wiatru w ciągu doby wahała się od 1,3 m/s w Bielsku-Białej do 2,5 m/s w Raciborzu. Prędkość dobową maksymalną wiatru odnotowano w Raciborzu w dniach 23 stycznia o godzinie 11 UTC oraz 30 stycznia o godzinie 11 UTC i 12 UTC w wysokości 8 m/s. Najwyższą wartość temperatury maksymalnej w tym okresie odnotowano 3 lutego w Raciborzu w wysokości $4,9^{\circ}\text{C}$, najniższą z kolei wartość dla temperatury minimalnej zaobserwowano w Katowicach 29 stycznia, a wynosiła ona $-14,9^{\circ}\text{C}$. Następnego dnia, również w Katowicach, odnotowana została najwyższa amplituda temperatury powietrza w wysokości $16,0^{\circ}\text{C}$. W okresie epizodu pyłowego od 17 stycznia do 5 lutego 2017 r. wiatr wiał przeważnie z sektora południowo-wschodniego i wschodniego.

Epizod pyłowy III: od 9 do 17 lutego 2017 r.

Polska znajdowała się w zasięgu oddziaływania wyżu, rozciągniętego od Skandynawii po Białoruś, aż nad obszar Rumunii. Dominowało mroźne powietrze polarno-kontynentalne. Przeważało zachmurzenie małe bądź umiarkowane, natomiast od 14 lutego zachmurzenie wzrosło do dużego, a nad ranem zaczęły lokalnie pojawiać się mgły i zamglenia. Lokalnie pojawiały się słabe opady śniegu, natomiast od 14 lutego – również marznącej mżawki powodującej gołoledź. Wiatr był słaby i umiarkowany, z przewagą wiatrów z kierunku południowo-wschodniego, a od 14 lutego zmienny, skręcający na południowo-zachodni i zachodni. 16 lutego nad obszar kraju zaczęła nasuwać się płytka zatonka niżowa, związana z niżem zalegającym nad Skandynawią, za którą przemieszczał się cieplejszy front atmosferyczny. Średniodobowe wartości prędkości wiatru wahały się od 0,7 m/s w Katowicach do 3,1 m/s w Katowicach i Częstochowie. Maksymalną prędkość dobową wiatru odnotowano w Katowicach w dniu 16 lutego w godzinach 8, 9 i 12 UTC w wysokości 6 m/s. Najwyższa wartość maksymalnej temperatury powietrza zanotowana została 15 lutego w Katowicach w wysokości 10,5°C. Wartość najniższa temperatury minimalnej odnotowana została w Częstochowie dnia 11 lutego i wynosiła -10,0°C. Największa amplituda odnotowana została 15 lutego w Katowicach i wynosiła 18,1°C. W okresie epizodu pyłowego od 9 do 17 lutego 2017 r. wiatr wiał przeważnie z sektora południowo-wschodniego i wschodniego.

Pozostałe epizody pyłowe

Epizody pyłowy lokalny, w obrębie jednego lub dwóch sąsiednich miast w dniu 16.11.2017 r

Wschodnie obszary kraju znajdowały się pod wpływem ośrodka wyżu z centrum nad Ukrainą, natomiast pod wieczór, od zachodu zaczął dominować wpływ zatoki z frontem ciepłym, związanej z niżem znad Morza Norweskiego, wraz z którym od północnego zachodu napływało nieco cieplejsze, wilgotne powietrze polarno-morskie. Panowało duże zachmurzenie, ale z większymi przejaśnieniami, a na południu kraju pojawiały się rozpogodzenia. Nad ranem występowały lokalne mgły, które ograniczały widzialność do 100 m. Temperatura maksymalna wynosiła od 5,0°C do 9,0°C. Dominował wiatr słaby z kierunków południowych.

Epizody pyłowy lokalny w obrębie jednego lub dwóch sąsiednich miast w dniu 2.12.2017 r.

W nocy ośrodek niżowy odsunął się nad Finlandię, ustępując klinowi wyżu z centrum znajdującego się w tym czasie nad Atlantykiem. W dalszym ciągu napływały arktyczne masy powietrza. Panowało duże zachmurzenie z większymi przejaśnieniami. Miejscami pojawiały się słabe opady śniegu bądź deszczu ze śniegiem. Popołudniu lokalnie na Górnym Śląsku zaczęła tworzyć się mgła ograniczająca widzialność do około 100 m, a wraz z nią osadzała się szadź. Wartość temperatury maksymalnej wahała się od 0,0°C do 3,0°C, a w rejonach podgórskich od -4,0°C do -1,0°C, przeważał wiatr słaby z kierunków zachodnich i północnych, bądź zmiennych.

Epizody pyłowy lokalny w obrębie jednego lub dwóch sąsiednich miast w dniu 16.12.2017 r.

Polska znajdowała się w zasięgu układu niżowego z ośrodkami w rejonie Ukrainy i Wysp Alandzkich. Z północnego zachodu do centrum przemieszczała się strefa frontu okluzji. Byliśmy w masie powietrza polarnomorskiego. Panowało duże zachmurzenie, lokalnie pojawiały się opady śniegu i deszczu ze śniegiem. Wartość temperatury maksymalnej wahała się od 0,0°C do 3,0°C, a w rejonach podgórskich -1,0°C. wiatr był słaby i umiarkowany, z kierunku zachodniego i północno-zachodniego.

Wyniki klasyfikacji stref uzyskane w „Szesnastej rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującej 2017 rok”

Wyniki klasyfikacji stref w województwie śląskim przedstawiono w tabelach 4 i 5 oraz omówiono poniżej:

- **ze względu na ochronę zdrowia klasa C:**
 - dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu w 5 strefach (aglomeracje: górnośląska i rybnicko-jastrzębska, miasta: Bielsko-Biała, Częstochowa i strefa śląska) oraz dla PM_{2,5} w 5 strefach (aglomeracje: górnośląska i rybnicko-jastrzębska, miasta: Bielsko-Biała, Częstochowa i strefa śląska)
 - dla dwutlenku azotu w aglomeracji górnośląskiej,
 - dla ozonu w aglomeracji górnośląskiej i strefie śląskiej oraz klasa D₂, ze względu na przekraczanie poziomu celu długoterminowego w 5 strefach obejmujących całe województwo,
 - dla dwutlenku siarki w strefie śląskiej.
- **ze względu na ochronę zdrowia klasa A:**
 - dla dwutlenku azotu w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej, miastach Bielsko-Biała i Częstochowa oraz w strefie śląskiej,
 - dla dwutlenku siarki w aglomeracji górnośląskiej i rybnicko-jastrzębskiej, mieście Bielsko-Biała i Częstochowa,
 - dla ozonu w mieście Bielsko-Biała i Częstochowa oraz w w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej,
 - dla zanieczyszczeń takich jak: benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel, tlenek węgla - we wszystkich strefach, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.
- **ze względu na ochronę roślin w strefie śląskiej:**
 - klasa C - przekroczenie poziomu docelowego ozonu,

- klasa D2 - przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT40 - na stacji tła regionalnego w Żłotym Potoku (gm. Janów), wskaźnik ten uśredniony dla 5 lat wyniósł 20834 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)-h, dla 2017 roku 15885 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)-h,
- klasa A - brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki.

Tabela 4. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2017 roku

Nazwa strefy	As(PM10)	BaP(PM10)	C6H6	CO	Cd(PM10)	NO2	Ni(PM10)	O3	PM10	PM2.5	Pb(PM10)	SO2
Aglomeracja Górnośląska	A	C	A	A	A	C	A	C, D2	C	C, C1	A	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	C, C1	A	A
miasto Bielsko-Biała	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	C, C1	A	A
miasto Częstochowa	A	C	A	A	A	A	A	A, D2	C	C, C1	A	A
strefa śląska	A	C	A	A	A	A	A	C, D2	C	C, C1	A	C

Tabela 5. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2017 roku

Nazwa strefy	NOx	O3	SO2
strefa śląska	A	C, D2	A

¹⁾ stężenia: dwutlenku siarki i tlenków azotu nie przekraczały (klasa A) poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego dla ozonu, przekraczały (klasa C) poziom docelowy lub (klasa D2) poziom celu długoterminowego dla ozonu

Zmiany klasyfikacji stref dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia w latach 2015-2016 przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę zdrowia dla ozonu w latach 2016 – 2017

Nazwa strefy	2016	2017
Aglomeracja górnośląska	A, D2	C, D2
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	A, D2	A, D2
miasto Bielsko-Biała	A, D2	A, D2
miasto Częstochowa	A, D2	A, D2
strefa śląska	C, D2	C, D2

W 2017 roku, w porównaniu do 2016 roku, zmieniły się obszary przekroczeń dla stężeń średnich rocznych pyłu PM10, pyłu PM2.5 oraz ozonu.

Obszary przekroczeń zostały określone w oparciu o wyniki modelowania przygotowane na zlecenie GIOŚ przez firmę Atmoterm SA dla dwutlenku azotu, pyłu zawieszzonego PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu oraz ozonu. Obszarem przekroczeń dopuszczalnej częstości przekraczania stężeń 24-godzinnych dwutlenku siarki była gmina Żywiec, która liczy 31 662 mieszkańców.

Wykaz obszarów przekroczeń przedstawia tabela 7. Zestawienie najgorszych przypadków wyników pomiarów dla stref klas C, C1 i D2 przedstawia tabela 8.

Tabela 7. Lista stref zaliczonych do klas C, C1 i D2 i obszary przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń (poziomów dopuszczalnych, docelowych, celu długoterminowego)

Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium stanowiące podstawę do zakwalifikowania strefy do klasy C, C1 lub D2 zanieczyszczenie (czas uśrednienia)	Typ obszaru - Z - ochrona zdrowia, R - ochrona roślin	Powiat, miasto, gmina, dzielnica	Obszar km ²	Liczba mieszkańców w tys.
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	BaP(rok)	Z	93% powierzchni aglomeracji górnośląskiej obejmującej miasta: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Jaworzno	1135,7	1726,4
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	PM10(24h)	Z	91% powierzchni aglomeracji górnośląskiej obejmującej miasta: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Jaworzno	1106,6	1724
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	PM10(rok)	Z	32% powierzchni aglomeracji górnośląskiej obejmującej miasta: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Jaworzno	385,7	1342
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	PM2,5(rok) (faza I - poziom który był do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku)	Z	52% powierzchni aglomeracji górnośląskiej obejmującej miasta: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Jaworzno	636,1	1628
Aglomeracja	PL2401	PM2,5(rok) (faza II -	Z	86% powierzchni aglomeracji górnośląskiej obejmującej	1043	1719

Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium stanowiące podstawę do zakwalifikowania strefy do klasy C, C1 lub D2 zanieczyszczenie (czas uśrednienia)	Typ obszaru - Z - ochrona zdrowia, R - ochrona roślin	Powiat, miasto, gmina, dzielnica	Obszar km ²	Liczba mieszkańców w tys.
Górnośląska		do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku)		miasta: Katowice, Sosnowiec, Gliwice, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Jaworzno		
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	NO ₂ (rok)	Z	w miastach aglomeracji górnośląskiej w sąsiedztwie dróg	9,4	30,9
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	O ₃ (8h)	Z	cały obszar aglomeracji górnośląskiej	1218	1882
Aglomeracja Górnośląska	PL2405	O ₃ (8h) 3lata	Z	96% powierzchni aglomeracji górnośląskiej	1174	1876
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	BaP(rok)	Z	93% powierzchni aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój	278,2	275,7
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	PM ₁₀ (24h)	Z	87% powierzchni aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój	259	272,4
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	PM ₁₀ (rok)	Z	13% powierzchni aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój	39,4	120
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	PM _{2,5} (rok) (faza I - poziom który był do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku)	Z	33% powierzchni aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój	97,3	168
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	PM _{2,5} (rok) (faza II - do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku)	Z	77% powierzchni aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój	228	267
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	O ₃ (8h)	Z	cały obszar aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej	298	292
miasto Bielsko-Biała	PL2403	BaP(rok)	Z	93% powierzchni miasta Bielsko-Biała	116,1	161,7
miasto Bielsko-Biała	PL2403	PM ₁₀ (24h)	Z	71% powierzchni miasta Bielsko-Biała	88,9	157,4
miasto Bielsko-Biała	PL2403	PM _{2,5} (rok) (faza I - poziom który był do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku)	Z	24% powierzchni miasta Bielsko-Biała	30,25	110,3
miasto Bielsko-Biała	PL2403	PM _{2,5} (rok) (faza II - do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku)	Z	62% powierzchni miasta Bielsko-Biała	78	155
miasto Bielsko-Biała	PL2403	O ₃ (8h)	Z	cały obszar miasta Bielsko-Biała	125	173
miasto Częstochowa	PL2404	BaP(rok)	Z	93% powierzchni miasta Częstochowa	149,1	205,6
miasto Częstochowa	PL2404	PM ₁₀ (24h)	Z	83% powierzchni miasta Częstochowa	133,6	204,5
miasto Częstochowa	PL2404	PM ₁₀ (rok)	Z	6% powierzchni miasta Częstochowa	8,9	13,5
miasto Częstochowa	PL2404	PM _{2,5} (rok) (faza I - poziom który był do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku)	Z	30% powierzchni miasta Częstochowa	47,8	106
miasto Częstochowa	PL2404	PM _{2,5} (rok) (faza II - do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku)	Z	83% powierzchni miasta Częstochowa	133	204
miasto Częstochowa	PL2404	O ₃ (8h)	Z	cały obszar miasta Częstochowa	160	228
strefa śląska	PL2405	BaP(rok)	Z	89% powierzchni strefy śląskiej	9329,1	1849,1
strefa śląska	PL2405	PM ₁₀ (24h)	Z	127 gmin w strefie śląskiej: Bestwina, Będzin, Bieruń, Blachownia, Bobrowniki, Bojszowy, Boronów, Brenna, Buczkowice, Chelm Śląski, Chybie, Ciasna, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Czernichów, Czerwionka-Leszczyny, Dębowiec, Gaszowice, Gierałtów, Gilowice, Goczałkowice-Zdrój, Godów, Golezów, Gorzyce, Herby, Imielin, Janów, Jasienica, Jaworze, Jejkowice, Jeleśnia, Kalety, Kamienica Polska, Kłobuck, Klomnice, Knurów, Kobiór, Kochanowice, Koniecpol, Konopiska, Kornowac, Koszarawa, Koszęcin, Koziegłowy, Kozy, Kroczyce, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Lędziny, Lipowa, Lubliniec, Lubomia, Lyski, Łaziska	3320,2	1337,5

Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium stanowiące podstawę do zakwalifikowania strefy do klasy C, C1 lub D2 zanieczyszczenie (czas uśrednienia)	Typ obszaru - Z - ochrona zdrowia, R - ochrona roślin	Powiat, miasto, gmina, dzielnica	Obszar km ²	Liczba mieszkańców w tys.
				Górne, Łazy, Łękawica, Łodygowice, Marklowice, Miasteczko Śląskie, Miedźna, Mierzęcice, Mikołów, Milówka, Mstów, Mszana, Mykanów, Myszków, Nędza, Ogrodzieniec, Olsztyn, Ornontowice, Orzesze, Ożarówce, Pawłowice, Pawonków, Pietrowice Wielkie, Pilchowice, Pilica, Poczesna, Poraj, Porąbka, Poręba, Psary, Pszczyna, Pszów, Pyskowice, Racibórz, Radlin, Radziechowy-Wieprz, Radzionków, Rędziny, Rudnik, Rudziniec, Rydułtowy, Siewierz, Skoczów, Sławków, Sośnicowice, Strumień, Suszec, Szczekociny, Szczyrk, Ślemień, Świerklaniec, Świerklany, Świnna, Tarnowskie Góry, Toszek, Tworóg, Ustroń, Węgierska Górka, Wielowieś, Wilamowice, Wilkowice, Wiśła, Włodowice, Wodzisław Śląski, Wojkowice, Woźniki, Wręczyca Wielka, Wry, Zawiercie, Zbroslawice, Zbrzydowice, Żarki, Żywiec		
strefa śląska	PL2405	PM10(rok)	Z	13 gmin w strefie śląskiej: Czeladź, Czerwionka-Leszczyny, Godów, Knurów, Łaziska Górne, Mikołów, Myszków, Pszczyna, Radlin, Radzionków, Rydułtowy, Wodzisław Śląski, Żywiec	110,9	242,1
strefa śląska	PL2405	PM2,5(rok) (faza I - poziom który był do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku)	Z	39 gmin w strefie śląskiej: Będzin, Bieruń, Bobrowniki, Czeladź, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Gierałtowiec, Godów, Gorzyce, Imielin, Jejkowice, Kłobuck, Knurów, Kobiór, Łędziny, Lubliniec, Łaziska Górne, Łękawica, Marklowice, Mikołów, Myszków, Ornontowice, Orzesze, Psary, Pszczyna, Pszów, Racibórz, Radlin, Radzionków, Rydułtowy, Świerklaniec, Świerklany, Świnna, Tarnowskie Góry, Wodzisław Śląski, Wojkowice, Wry, Zawiercie, Żywiec	465,6	542,7
strefa śląska	PL2405	PM2,5(rok) (faza II - do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku)	Z	129 gmin w strefie śląskiej: Bestwina, Będzin, Bieruń, Blachownia, Bobrowniki, Bojszowy, Boronów, Buczkowice, Chełm Śląski, Chybie, Ciasna, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Czernichów, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Gierałtowiec, Gilowice, Goczałkowice-Zdrój, Godów, Golezów, Gorzyce, Herby, Imielin, Janów, Jasienica, Jaworze, Jejkowice, Jeleśnia, Kalety, Kamienica Polska, Kłobuck, Kłomnice, Knurów, Kobiór, Kochanowice, Koniecpol, Konopiska, Kornowac, Koszarawa, Koszęcin, Koziegłowy, Kozy, Krocyce, Krupski Młyn, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Łędziny, Lipowa, Lubliniec, Lubomia, Lyski, Łaziska Górne, Łazy, Łękawica, Łodygowice, Marklowice, Miasteczko Śląskie, Miedźna, Mierzęcice, Mikołów, Milówka, Mstów, Mszana, Mykanów, Myszków, Nędza, Ogrodzieniec, Olsztyn, Ornontowice, Orzesze, Ożarówce, Panki, Pawłowice, Pawonków, Pietrowice Wielkie, Pilchowice, Pilica, Poczesna, Poraj, Porąbka, Poręba, Przystajń, Psary, Pszczyna, Pszów, Pyskowice, Racibórz, Radlin, Radziechowy-Wieprz, Radzionków, Rędziny, Rudnik, Rudziniec, Rydułtowy, Siewierz, Skoczów, Sławków, Sośnicowice, Starcza, Strumień, Suszec, Szczekociny, Szczyrk, Ślemień, Świerklaniec, Świerklany, Świnna, Tarnowskie Góry, Toszek, Tworóg, Ustroń, Węgierska Górka, Wielowieś, Wilamowice, Wilkowice, Wiśła, Włodowice, Wodzisław Śląski, Wojkowice, Woźniki, Wręczyca Wielka, Wry, Zawiercie, Zbroslawice, Zbrzydowice, Żarki, Żywiec	2570	1218
strefa śląska	PL2405	SO ₂	Z	gmina Żywiec	51	31,7
strefa śląska	PL2405	O3(AOT40-R)	R	cały obszar strefy śląskiej	10532	
strefa śląska	PL2405	O3(AOT40-R5)	R	149 gmin strefy śląskiej: Bestwina, Będzin, Bieruń, Blachownia, Bobrowniki, Bojszowy, Boronów, Brenna, Buczkowice, Chełm Śląski, Chybie, Ciasna, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czernichów, Czerwionka-Leszczyny, Dąbrowa Zielona, Dębowiec, Gaszowice, Gierałtowiec, Gilowice, Goczałkowice-Zdrój, Godów, Golezów, Gorzyce, Hażlach, Herby, Imielin, Irządze, Istebna, Janów, Jasienica, Jaworze, Jeleśnia, Kalety, Kamienica Polska, Kłobuck, Kłomnice, Knurów, Kobiór, Kochanowice, Koniecpol, Konopiska, Kornowac, Koszarawa, Koszęcin, Koziegłowy, Kozy, Krocyce, Krupski Młyn, Kruszyca, Krzanowice, Krzepice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Lelów, Łędziny, Lipie, Lipowa, Lubliniec, Lubomia, Lyski, Łaziska Górne, Łazy, Łazy, Łękawica, Łodygowice, Miasteczko Śląskie, Miedźna, Miedźno, Mierzęcice, Mikołów, Milówka, Mstów, Mykanów, Myszków, Nędza, Niegowa, Ogrodzieniec, Olsztyn, Opatów, Ornontowice, Orzesze, Ożarówce, Panki, Pawłowice, Pawonków, Pietrowice Wielkie, Pilchowice, Pilica, Poczesna, Popów, Poraj, Porąbka, Poręba, Przyrów, Przystajń, Psary, Pszczyna, Pszów, Pyskowice, Racibórz, Radlin, Radziechowy-Wieprz,	9794,1	

Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium stanowiące podstawę do zakwalifikowania strefy do klasy C, C1 lub D2 zanieczyszczenie (czas uśrednienia)	Typ obszaru - Z - ochrona zdrowia, R - ochrona roślin	Powiat, miasto, gmina, dzielnica	Obszar km ²	Liczba mieszkańców w tys.
				Radzionków, Rajcza, Rędziny, Rudnik, Rudziniec, Rydułtowy, Siewierz, Skoczów, Sławków, Sośnicowice, Starcza, Strumień, Suszec, Szczekociny, Szczyrk, Ślemień, Świerklaniec, Świnna, Tarnowskie Góry, Toszek, Tworóg, Ujszoły, Ustroń, Węgierska Górka, Wielowieś, Wilamowice, Wilkowice, Wiśła, Włodowice, Wodzisław Śląski, Wojkowice, Woźniki, Wręczyca Wielka, Wiry, Zawiercie, Zbrosławice, Zembrzydowice, Żarki, Żarnowiec, Żywiec		
strefa śląska	PL2405	O3(8h)	Z	cały obszar strefy śląskiej	10532	1996
strefa śląska	PL2405	O3(8h) 3lata	Z	84 gminy w strefie śląskiej: Blachownia, Boronów, Brenna, Ciasna, Cieszyn, Czernichów, Dąbrowa Zielona, Gilowice, Godów, Golezów, Hażlach, Herby, Irządze, Istebna, Janów, Jasienica, Jaworze, Jeleśnia, Kalety, Kamienica Polska, Kłomnice, Kobiór, Kochanowice, Koniecpol, Konopiska, Koszarawa, Koszęcin, Koziegłowy, Kroczyce, Krupski Młyn, Krzyżanowice, Lelów, Lipowa, Lubliniec, Łazy, Łękawica, Miasteczko Śląskie, Miedźno, Mierzęcice, Milówka, Mstów, Mykanów, Myszków, Niegowa, Ogrodzieniec, Olsztyn, Orzesze, Ożarówce, Pawonków, Pilica, Poczesna, Poraj, Porąbka, Poręba, Przyrów, Przystajń, Pszczyna, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Siewierz, Starcza, Suszec, Szczekociny, Szczyrk, Ślemień, Świerklaniec, Świnna, Tarnowskie Góry, Tworóg, Ujszoły, Ustroń, Węgierska Górka, Wielowieś, Wilkowice, Wiśła, Włodowice, Woźniki, Wręczyca Wielka, Wiry, Zawiercie, Zembrzydowice, Żarki, Żywiec	3676,7	428

Tabela 8. Zestawienie najgorszych przypadków wyników pomiarów dla klas C, C1 i D2

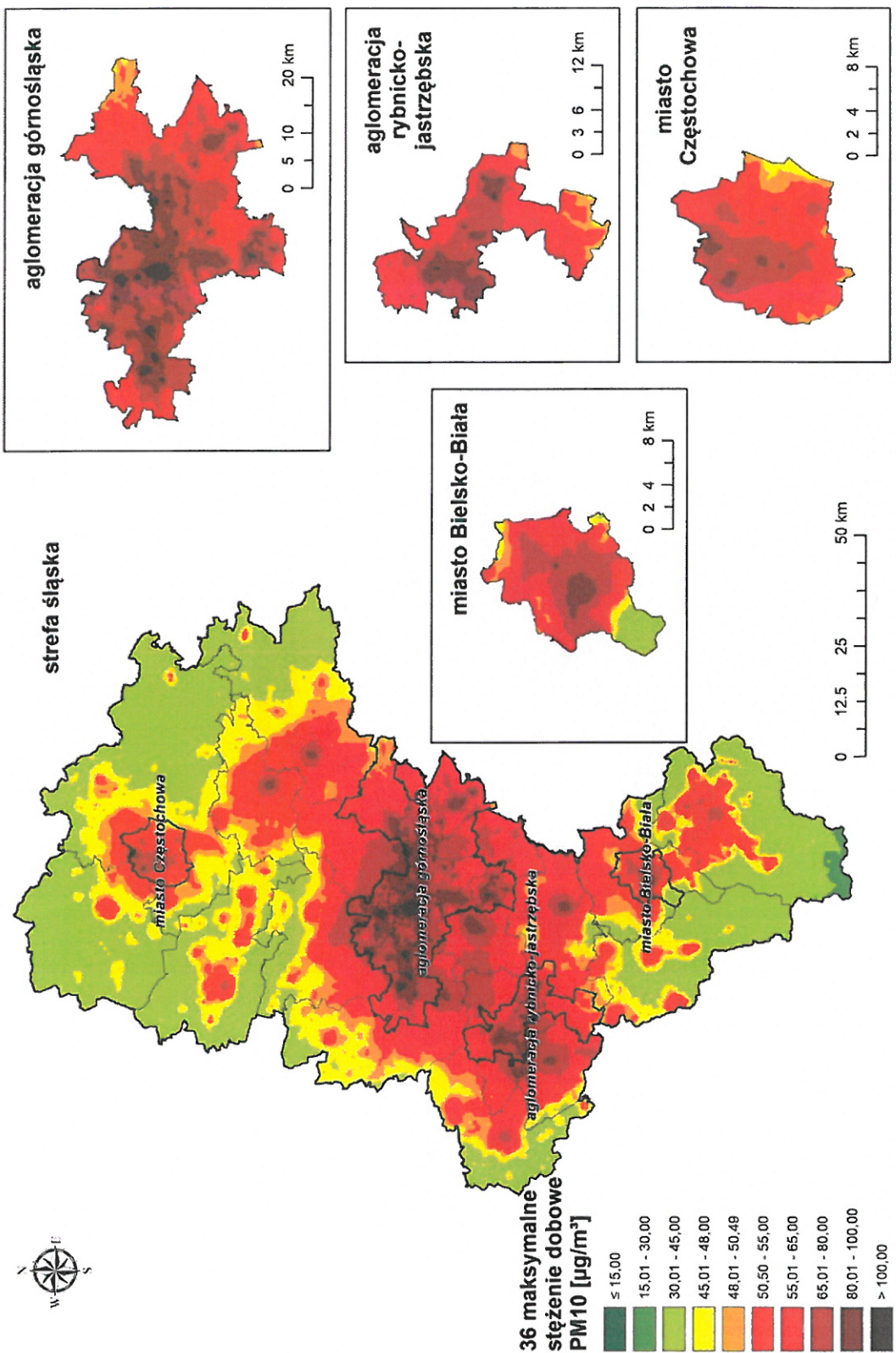
Nazwa strefy	Wskaźnik	Cel ochrony: OZ – ochrona zdrowia, OR - ochrona roślin	Typ normy	Klasa strefy	Miara raportowania	Klasa - Pomiar	Klasa dla parametru	Najgorszy przypadek - Pomiar
Aglomeracja górnośląska	BaP(PM10)	OZ	Poziom docelowy	C	Średnia roczna (ng/m ³)	C	C	8
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	BaP(PM10)	OZ	Poziom docelowy	C	Średnia roczna (ng/m ³)	C	C	16
Miasto Bielsko-Biała	BaP(PM10)	OZ	Poziom docelowy	C	Średnia roczna (ng/m ³)	C	C	7
Miasto Częstochowa	BaP(PM10)	OZ	Poziom docelowy	C	Średnia roczna (ng/m ³)	C	C	5
Strefa śląska	BaP(PM10)	OZ	Poziom docelowy	C	Średnia roczna (ng/m ³)	C	C	14
Aglomeracja górnośląska	NO2	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna (µg/m ³)	C	C	57
Aglomeracja górnośląska	O3	OZ	Poziom celu długoterminowego	D2	Dni przekroczeń	D2	D2	32
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	O3	OZ	Poziom celu długoterminowego	D2	Dni przekroczeń	D2	D2	17
Miasto Bielsko-Biała	O3	OZ	Poziom celu długoterminowego	D2	Dni przekroczeń	D2	D2	15
Miasto Częstochowa	O3	OZ	Poziom celu długoterminowego	D2	Dni przekroczeń	D2	D2	21
Strefa śląska	O3	OZ	Poziom celu długoterminowego	D2	Dni przekroczeń	D2	D2	25
Aglomeracja górnośląska	O3	OZ	Poziom docelowy	C	Dni przekroczeń (3lata)	C	C	26
Strefa śląska	O3	OZ	Poziom docelowy	C	Dni przekroczeń (3lata)	C	C	38
Aglomeracja górnośląska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	102
Aglomeracja górnośląska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna (µg/m ³)	C	C	52
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	96
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna (µg/m ³)	C	C	51

Miasto Bielsko-Biała	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	60
Miasto Bielsko-Biała	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	A	A	38
Miasto Częstochowa	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	82
Miasto Częstochowa	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	42
Strefa śląska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	106
Strefa śląska	PM10	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	56
Aglomeracja górnośląska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	39
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	28
Miasto Bielsko-Biała	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	32
Miasto Częstochowa	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	28
Strefa śląska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C	C	30
Aglomeracja górnośląska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny (II faza)	C1	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C1	C1	39
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny (II faza)	C1	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C1	C1	28
Miasto Bielsko-Biała	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny (II faza)	C1	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C1	C1	32
Miasto Częstochowa	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny (II faza)	C1	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C1	C1	28
Strefa śląska	PM2.5	OZ	Poziom dopuszczalny (II faza)	C1	Średnia roczna ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	C1	C1	30
Strefa śląska	SO2	OZ	Poziom dopuszczalny	C	Dni przekroczeń	C	C	7
Strefa śląska	O3	OR	Poziom celu długoterminowego	D2	AOT40-R ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h	D2	D2	15885
Strefa śląska	O3	OR	Poziom docelowy	C	AOT40-R5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h	C	C	20834

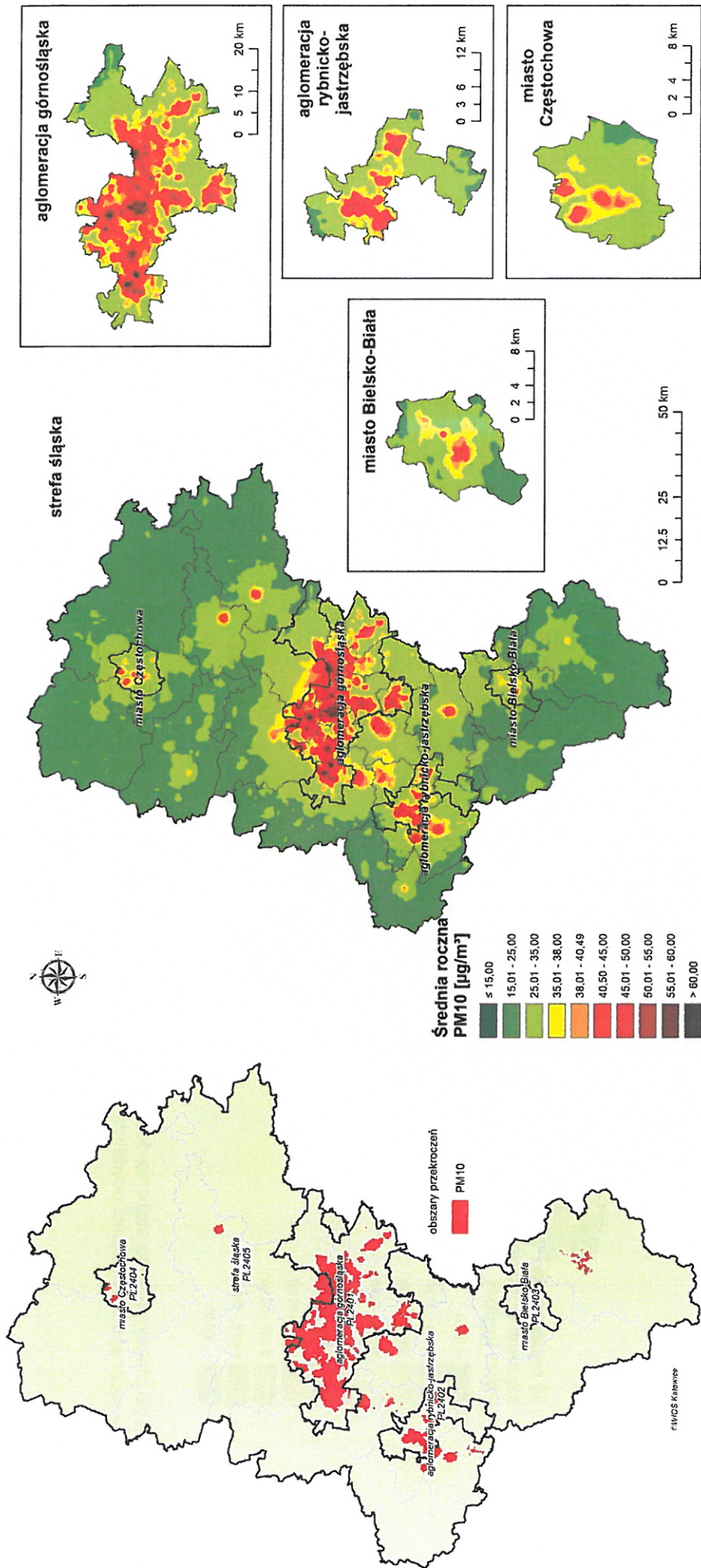
Obszary przekroczeń określone zostały w oparciu o izoliny dla wartości kryterialnych zaznaczonych na rycinach poniżej kolorem czerwonym:

- Ryc. 15. Wartości 36 maksymalnego stężenia dobowego PM10 - kryterium ochrona zdrowia, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 16. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu zawieszonego PM10 - kryterium ochrona zdrowia ludzi, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 17. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu PM2.5 - kryterium ochrona zdrowia ludzi, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 18. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych benzo(a)pirenu - kryterium ochrona zdrowia ludzi, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 19. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych dwutlenku azotu - kryterium ochrona zdrowia ludzi występujące wzdłuż autostady A4 i drogi DTŚ (Drogowej Trasy Średnicowej), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 20. Obszary przekroczeń dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężeń dobowych dwutlenku siarki SO₂ - kryterium ochrona zdrowia ludzi
- Ryc. 21. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą niż 25 wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 22. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą lub równą 1 dzień wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018

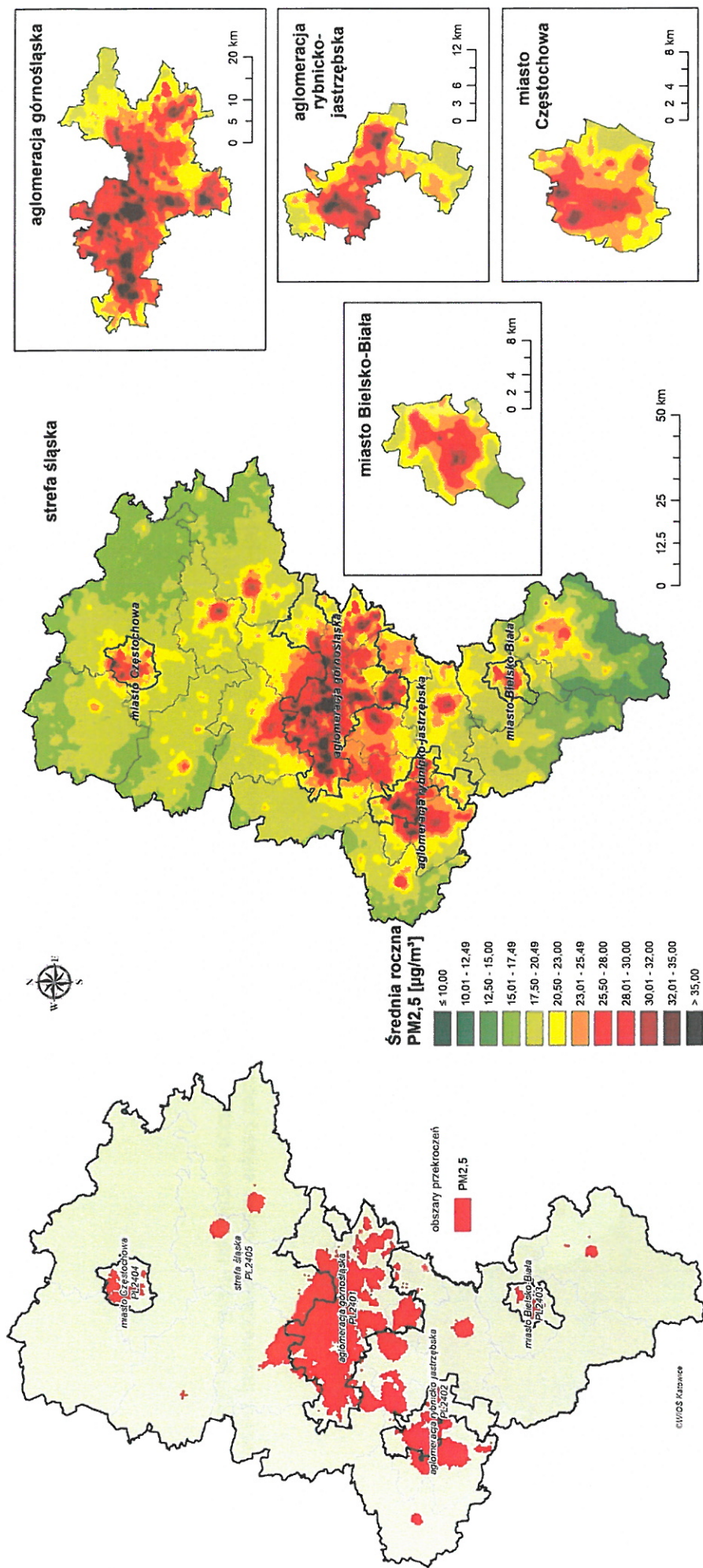
- Ryc. 23. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 18000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018
- Ryc. 24. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 6000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2016”, Atmoterm 2018

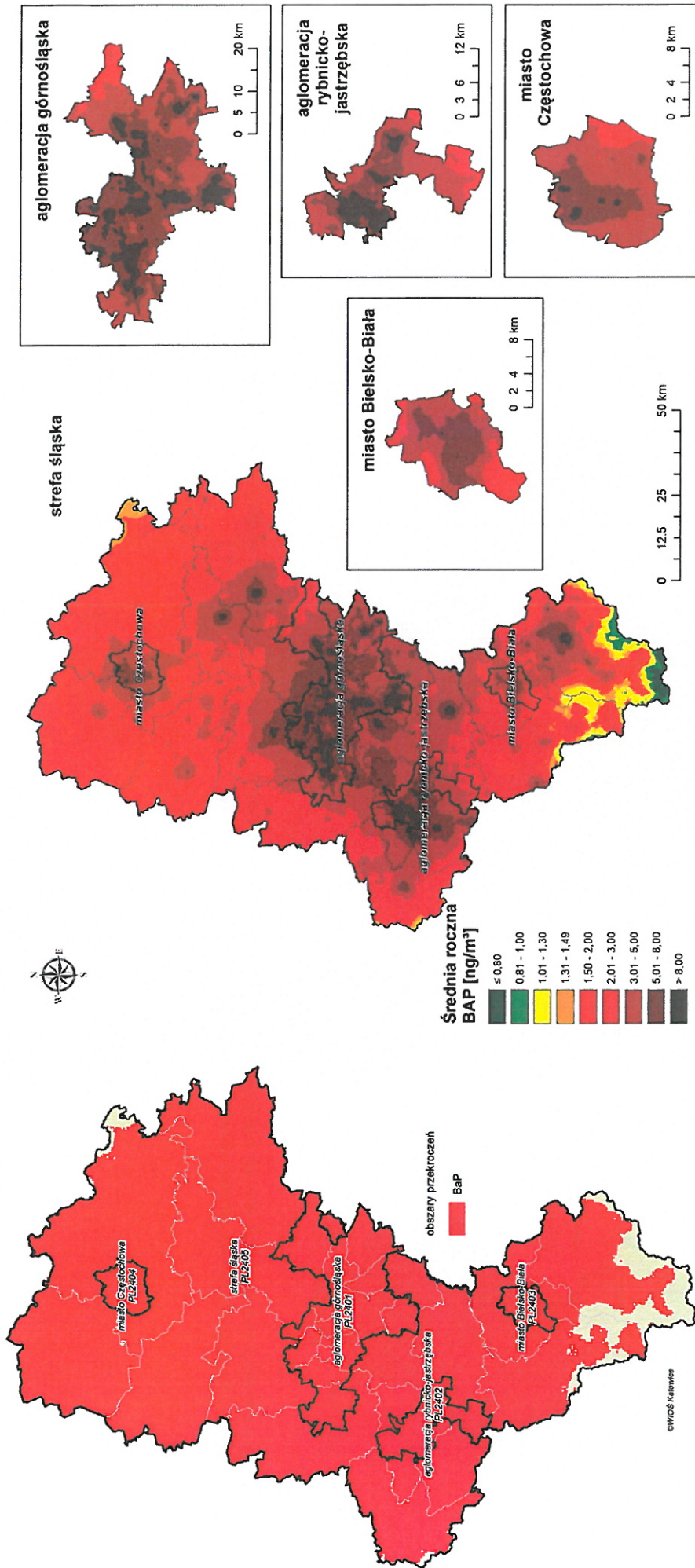
Ryc. 15. Wartości 36 maksymalnego stężenia dobowego PM10 - kryterium ochrona zdrowia, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO2, NO2, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmosferm 2018

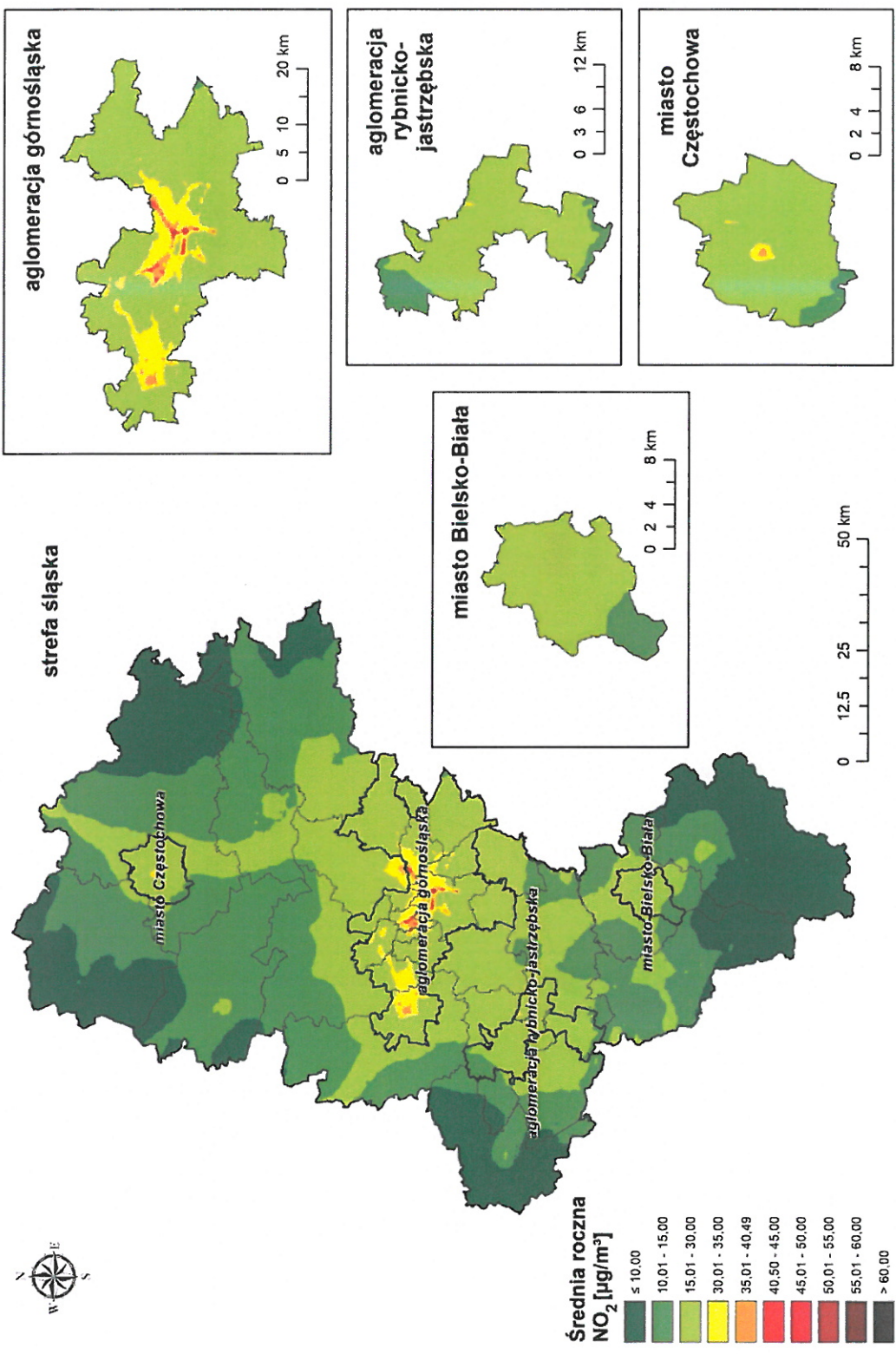
Ryc. 16. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu zawieszzonego PM10 - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a), oraz wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)

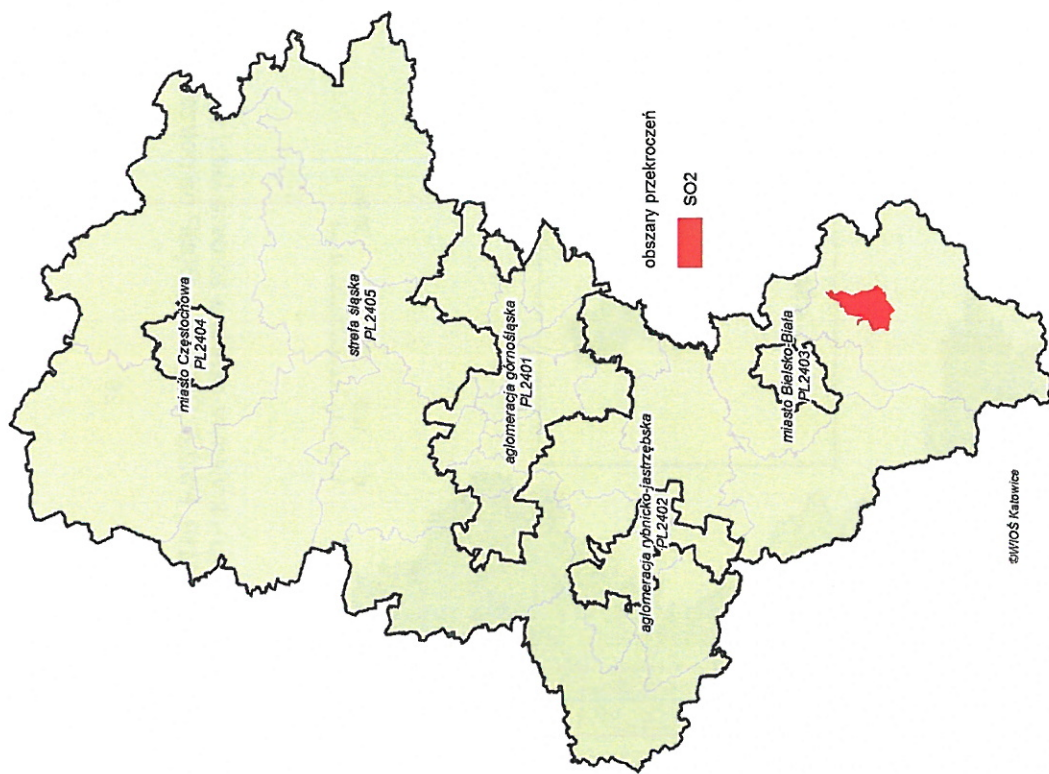
Ryc. 17. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu PM_{2,5} - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a) oraz w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)

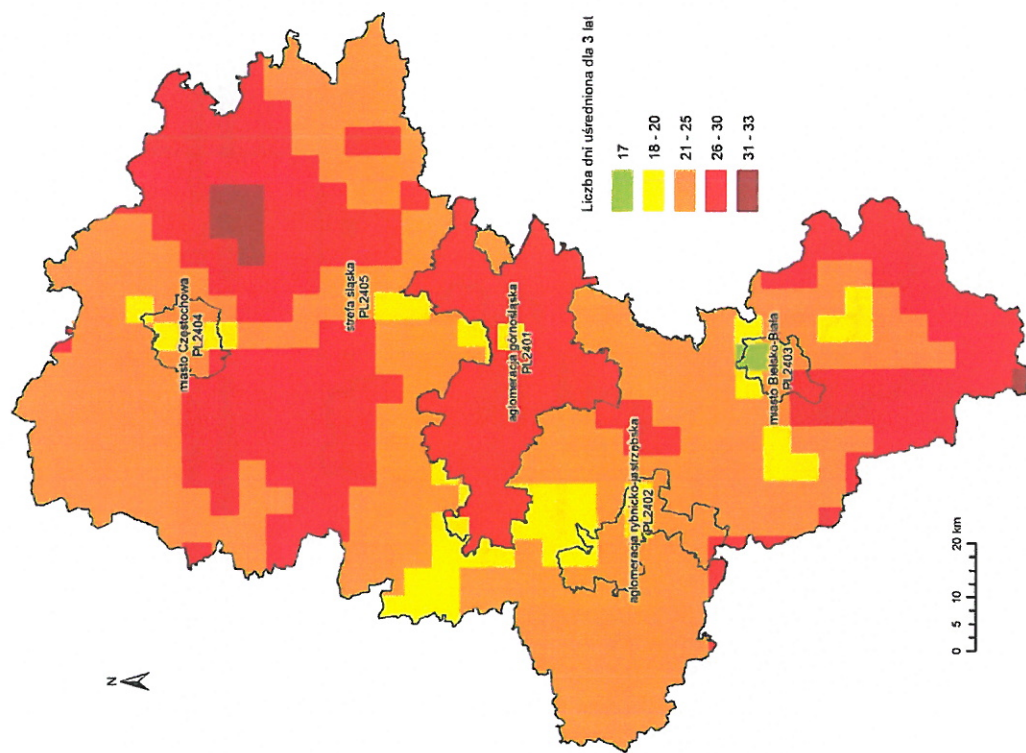
Ryc. 18. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych benzo(a)pirenu - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a) oraz wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)

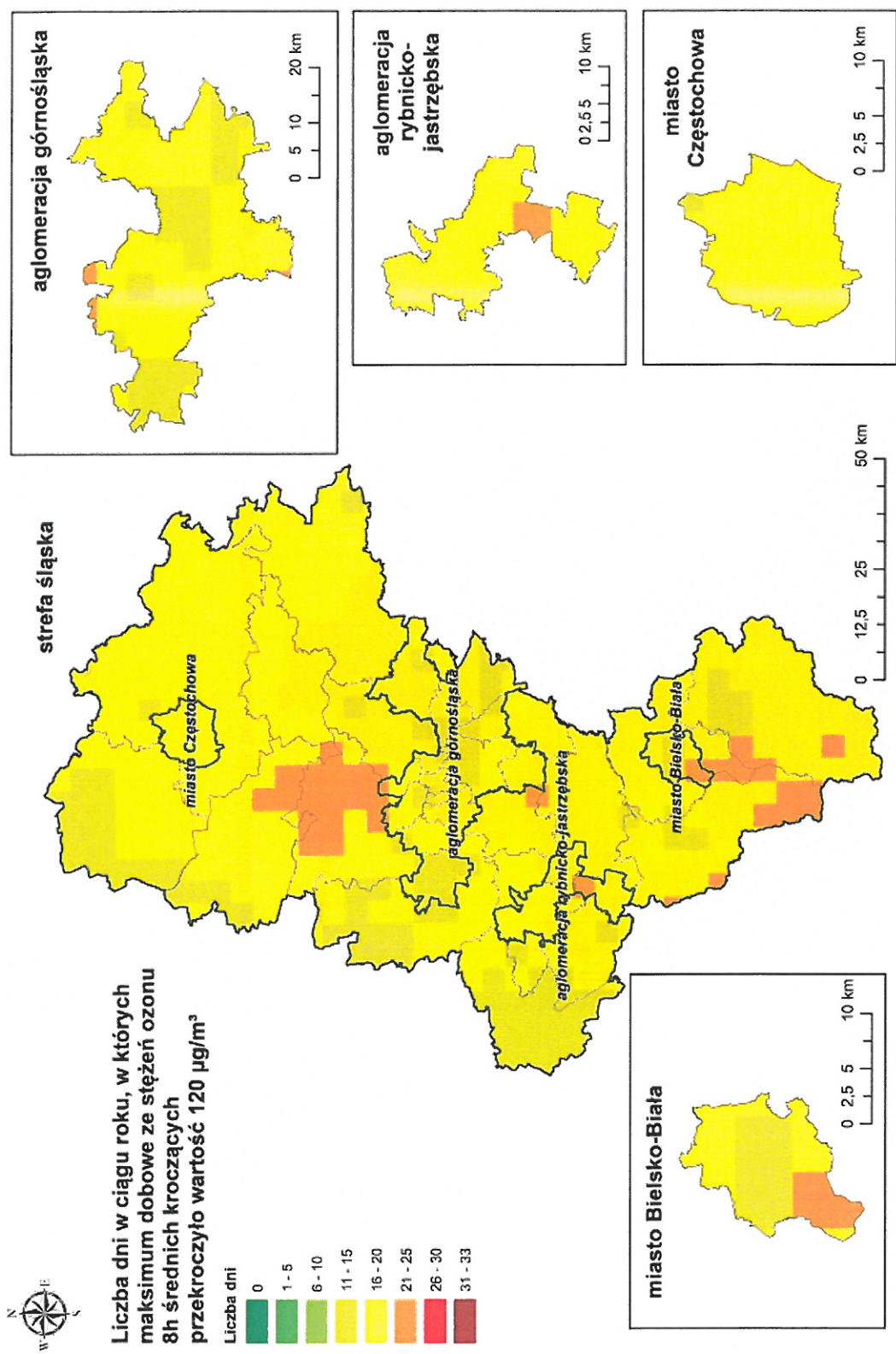
Ryc. 19. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych dwutlenku azotu - kryterium ochrona zdrowia ludzi występujące wzdłuż autostrady A4 i drogi DTŚ (Drogowej Trasy Średnicowej), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmosferm 2018

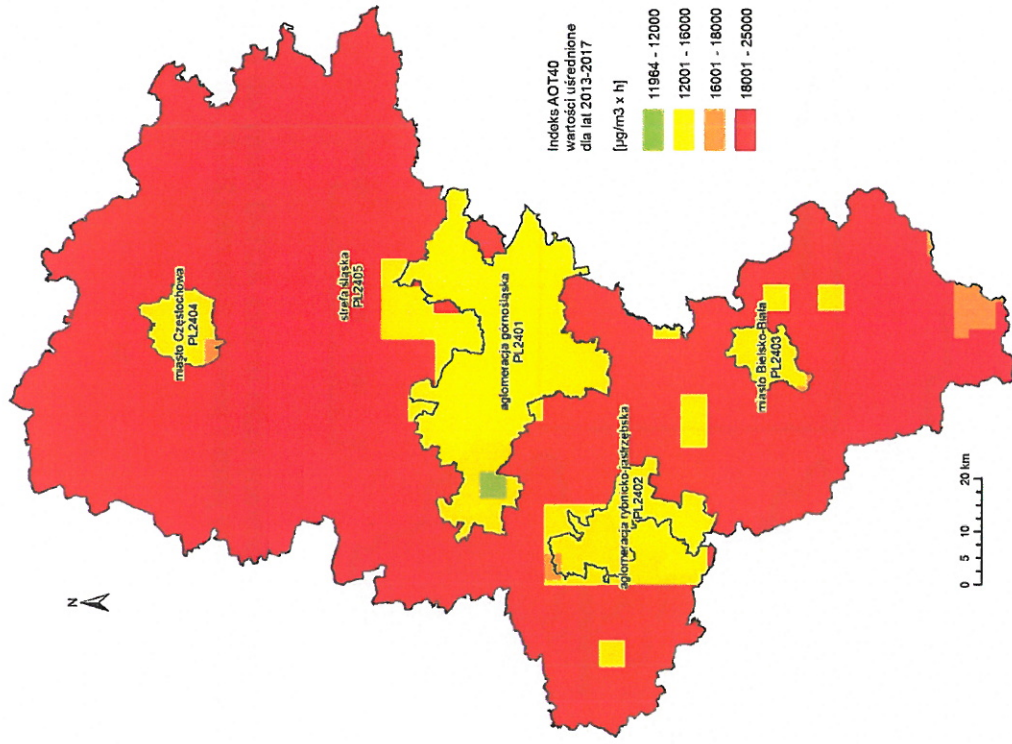
Ryc 20. Obszary przekroczeń dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężenia dwutlenku siarki SO₂ - kryterium ochrona zdrowia

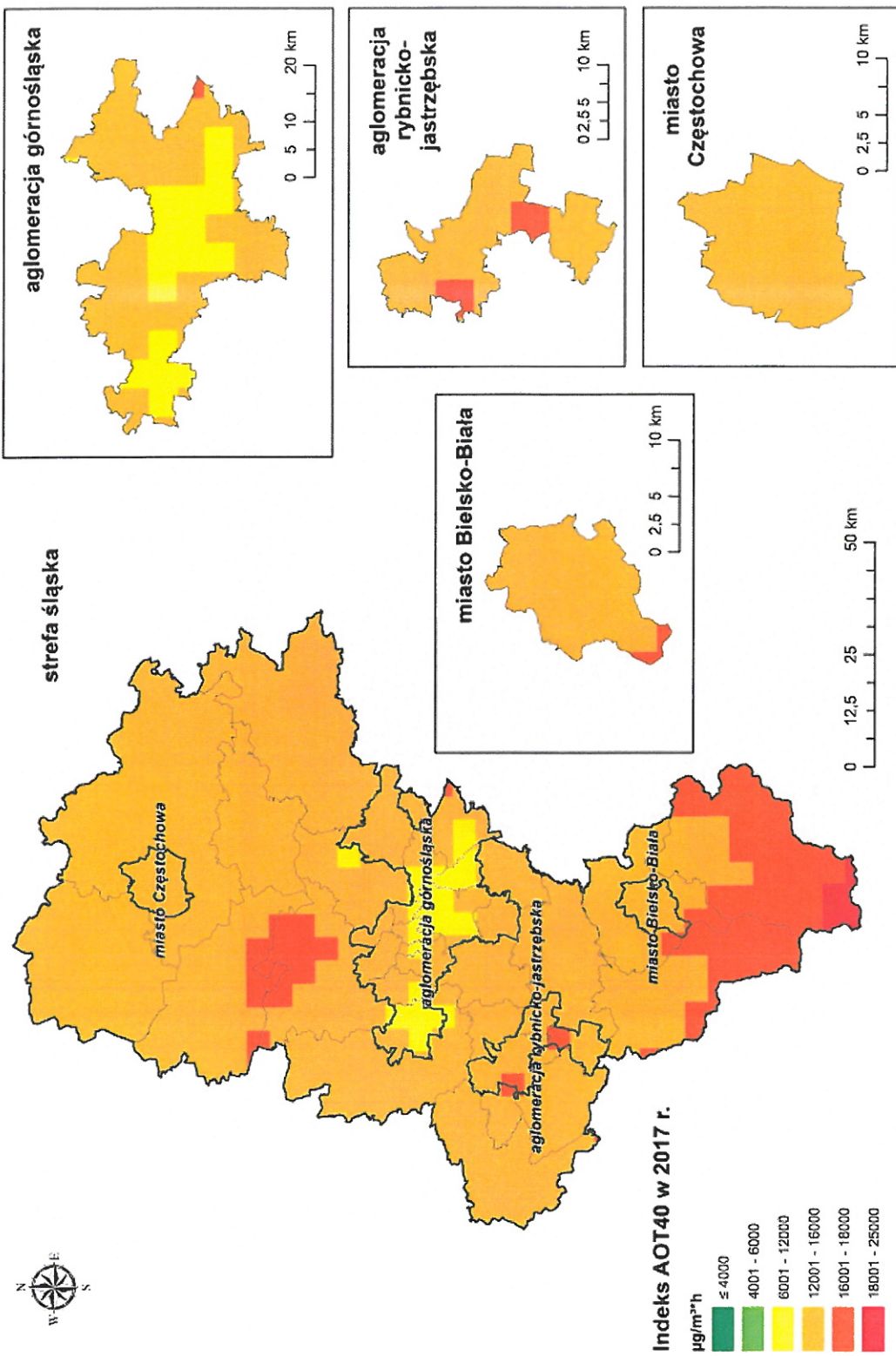
Ryc. 21. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą niż 25, wartości uśrednione dla lat 2015-2017

Ryc. 22. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą lub równą 1 dzień wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018

Ryc. 23. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 18000 (µg/m³*h), wartości uśrednione dla lat 2013-2017)

Ryc. 24. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 6000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$)), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018

W dalszej części opracowania przedstawiono zestawienia obejmujące:

- tabele od 9 do 11 - wartości kryterialne do klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia,
- tabele 12 i 13 - wartości kryterialne do klasyfikacji stref ze względu na ochronę roślin,
- tabela 14 - listę stref w województwie śląskim, w których dokonuje się oceny jakości powietrza,
- tabela 15 - listę stanowisk z charakterystyką serii wyników badań, granicami oznaczalności na stanowiskach manualnych, wykorzystanych w ocenie za 2016 rok.

Wyniki klasyfikacji oraz metody oceny dla poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiono w tabelach:

- tabele 16 i 17 - dla dwutlenku azotu (NO₂) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 18 i 19 dla dwutlenku siarki (SO₂) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 20 i 21 - dla pyłu PM₁₀ z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 22 i 23 - dla pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 24 i 25 - dla ozonu (O₃) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 26 i 27 - dla tlenku węgla (CO) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 28 i 29 - dla benzenu (C₆H₆) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 30 i 31 - dla arsenu (As) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 32 i 33 - dla benzo(a)pirenu (BaP) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 34 i 35- dla kadmu (Cd) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 36 i 37 - dla niklu (Ni) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 38 i 39 - dla ołowiu (Pb) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia,
- tabele 40 i 41 - dla tlenków azotu (NO_x) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin,
- tabele 42 i 43 - dla dwutlenku siarki (SO₂) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin,
- tabele 44 i 45 - dla ozonu (O₃) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Zestawienie przypadków przekroczeń poziomu AOT 40 w 2016 roku wg kryterium ochrona roślin zawiera tabela 46.

Zestawienie przypadków przekroczeń średniorocznych stężeń benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, dwutlenku azotu zawierają tabele od 47 do 50. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 24 godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ i dwutlenku siarki oraz stężeń 8-godzinnych ozonu przedstawiają tabele od 51 do 53.

Ocena jakości powietrza powstała w oparciu o określony zestaw danych wejściowych obejmujących wyniki pomiarów stężeń, dane dotyczące zagospodarowania terenu, położenie źródeł emisji. Wszystkie informacje stanowiące dane wejściowe do analiz, a także sposób prowadzenia analiz udokumentowane zostały w postaci zestawienia – tabela 54.

Udział źródeł naturalnych w ocenie jakości powietrza w województwie śląskim w 2017 roku przedstawia załącznik 1.

Tabela 9. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi dla NO₂, SO₂, CO, CaH₆, PM10, As, Cd, Ni, Pb, BaP, O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³	więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³	więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³	więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	S8max <= 10000 µg/m ³	S8max > 10000 µg/m ³
benzen	dopuszczalny	rok	Sa <= 5 µg/m ³	Sa > 5 µg/m ³
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³	więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
ołów	dopuszczalny	rok	Sa <= 0.5 µg/m ³	Sa > 0.5 µg/m ³
arsen	docelowy	rok	Sa <= 6 ng/m ³	Sa > 6 ng/m ³
kadm	docelowy	rok	Sa <= 5 ng/m ³	Sa > 5 ng/m ³
nikiel	docelowy	rok	Sa <= 20 ng/m ³	Sa > 20 ng/m ³
benzo(a)piren	docelowy	rok	Sa <= 1 ng/m ³	Sa > 1 ng/m ³
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)

Tabela 10. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
pył PM2,5	Dopuszczalny – faza I ¹⁾	rok	Sa <= 25 µg/m ³	Sa > 25 µg/m ³
	dopuszczalny – faza II ¹⁾	rok	Sa <= 20 µg/m ³	Sa > 20 µg/m ³

¹⁾ Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 aktualnie obowiązujący do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 roku (faza I), wynoszący 25 µg/m³

^{**)} Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II), wynoszący 20 µg/m³

Tabela 11. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi i cel długoterminowy dla O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
ozon	cel długoterminowy	8-godz.	S8max <= 120 µg/m ³ w ocenianym roku	S8max > 120 µg/m ³ w ocenianym roku

Tabela 12. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin dla SO₂, NO_x i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	rok kalendarzowy	Sa ≤ 20 µg/m ³	Sa > 20 µg/m ³
dwutlenek siarki	dopuszczalny	pora zimowa (okres od 01.X do 31.III)	Sa ≤ 20 µg/m ³	Sa > 20 µg/m ³
tlenki azotu	dopuszczalny	rok kalendarzowy	Sa ≤ 30 µg/m ³	Sa > 30 µg/m ³
ozon	docelowy	okres wegetacyjny (1V – 31 VII)	AOT40 ≤ 18000 µg/m ³ *h (średnio dla ostatnich 5 lat)	AOT40 > 18000 µg/m ³ *h (średnio dla ostatnich 5 lat)

Tabela 13. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin i cel długoterminowy dla O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
ozon	cel długoterminowy	okres wegetacyjny (1V – 31 VII)	AOT40 ≤ 6000 µg/m ³ *h (w ocenianym roku)	AOT40 > 6000 µg/m ³ *h (w ocenianym roku)

Tabela 14. Lista stref w województwie śląskim

Nazwa strefy	Kod strefy	Na terenie lub części strefy obowiązują dopuszczalne poziomy substancji określone		Aglomeracja [tak/nie]	Powierzchnia strefy [km ²]	Ludność	Zanieczyszczenia, dla których dokonuje się klasyfikacji strefy
		Ze względu na ochronę zdrowia [tak/nie]	Ze względu na ochronę roślin [tak/nie]				
Aglomeracja górnośląska	PL2401	Tak	Nie	Tak	1218	1871460	C ₆ H ₆ , NO ₂ , SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, BaP, O ₃
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	PL2402	Tak	Nie	Tak	298	291148	C ₆ H ₆ , NO ₂ , SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, BaP, O ₃
miasto Bielsko-Biała	PL2403	Tak	Nie	Nie	125	172030	C ₆ H ₆ , NO ₂ , SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, BaP, O ₃
miasto Częstochowa	PL2404	Tak	Nie	Nie	160	226225	C ₆ H ₆ , NO ₂ , SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, BaP, O ₃
strefa śląska	PL2405	Tak	Tak	Nie	10532	1998301	C ₆ H ₆ , NO ₂ , NO _x , SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, BaP, O ₃

Tabela 15. Lista stanowisk z charakterystyką serii wyników badań, granicami oznaczalności (stanowiska manualne), wykorzystanych w ocenie za 2017 rok

Kod stacji	Nazwa stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Liczba ważnych pomiarów	Proc. ważnych danych	Iloraz liczby dni z pomiarami w lecie i zimą	Granica oznaczalności	Liczba wyników w roku poniżej granicy oznaczalności (jako wartości 24-godz)	Metoda pomiaru (pyłu ¹)	Przelicznik korygujący (auto/manu)
Aglomeracja górnośląska – kod strefy 2401										
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	BaP(PM10)	24g	182	98	1,02	0,04	0		
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	G6H6	1g	8437	96	1,06	0,10	0		
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	CO	1g	8741	100	1,00	0,06	0		
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	NO2	1g	8726	100	1,00	0,80	0		
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	O3	1g	8749	100	1,01	0,80	0		
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	PM10	24g	360	99	1,00	2,00	0	M23	
SIDabro1000L	Dąbrowa Górnicza, ul. Tysiąclecia	SO2	1g	8724	100	1,01	2,66	0		
SIGilwiczMewy	Gilwice, ul. Mewy	NO2	1g	8656	99	1,01	0,80	0		
SIGilwiczMewy	Gilwice, ul. Mewy	PM10	1g	8668	99	1,00	1,0	0		
SIGilwiczMewy	Gilwice, ul. Mewy	PM2.5	24g	356	98	1,06	2,00	0	M12	1,005y+0,935
SIGilwiczMewy	Gilwice, ul. Mewy	SO2	1g	8689	99	1,00	1,10	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	As(PM10)	24g	355	97	0,95	1,00	109		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	BaP(PM10)	24g	355	97	0,95	0,04	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	Ni(PM10)	24g	355	97	0,95	1,00	120		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	NO2	1g	8637	99	0,98	0,80	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	O3	1g	8601	98	0,99	1,20	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	Pb(PM10)	24g	355	97	0,95	0,00	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	PM10	24g	356	98	0,96	2,00	0	M23	
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	PM2.5	24g	359	98	0,99	2,00	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	SO2	1g	8623	98	0,98	1,10	0		
SIKatoKossut	Katowice, ul. Kossutha	Cd(PM10)	24g	355	97,26	0,95	0	39		
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	G6H6	1m	12	92	1,2	0,54	0		
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	CO	1g	8678	99	1,02	0,06	0		
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	NO2	1g	8671	99	1,02	0,80	0		
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	PM10	24g	333	91	0,85	2,00	0	M23	
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	PM2.5	24g	313	86	0,74	2,00	0		
SIKatoPlebA4	Katowice, ul. Plebiscytowa/A4	SO2	1g	8690	99	1,02	1,10	0		
SISosnoLubel	Sosnowiec, ul. Lubelska	NO2	1g	8712	99	1,01	0,80	0		
SISosnoLubel	Sosnowiec, ul. Lubelska	PM10	1g	8648	99	0,99	0,5	0	M12	1,004y-0,098
SISosnoLubel	Sosnowiec, ul. Lubelska	SO2	1g	8706	99	1,01	1,5	0		
SITychyTolst	Tychy, ul. Tolstoja	NO2	1g	8745	100	1,00	0,80	0		
SITychyTolst	Tychy, ul. Tolstoja	PM10	1g	8750	100	1,01	0,5	0	M12	1,004y-0,098
SITychyTolst	Tychy, ul. Tolstoja	SO2	1g	8742	100	1,00	1,10	0		
SIZabSklCur	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	CO	1g	8678	99	1,01	0,05	0		
SIZabSklCur	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	NO2	1g	8735	100	1,00	0,80	0		
SIZabSklCur	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	O3	1g	8660	99	0,98	1,20	0		
SIZabSklCur	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	PM10	1g	8542	98	0,97	1,5	0	M12	0,991y-4,485 (od 01.01 do 16.08.2017);

Kod stacji	Nazwa stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Liczba ważnych pomiarów	Proc. ważnych danych	Iloraz liczby dni z pomiarami w lecie i zimie	Granica oznaczalności	Liczba wyników w roku poniżej granicy oznaczalności (jako wartości 24-godz)	Metoda pomiaru pyłu ¹⁾	Przelicznik korygujący (auto/manu)
SIzabSkoCur	Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej	SO2	1g	8682	99	0,99	1,10	0		0,93y+0,271 (od 18.08. do 31.12.2017)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska – kod strefy 2402										
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	As(PM10)	24g	323	88,49	0,92	1	56		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	BaP(PM10)	24g	323	88,49	0,92	0	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	C6H6	1g	8708	99,40	1,00	0	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	CO	1g	8641	98,64	0,99	0	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	Ni(PM10)	24g	316	86,57	0,88	1	96		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	NO2	1g	8681	99,09	1,01	1	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	O3	1g	8731	99,66	1,00	1	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	Pb(PM10)	24g	323	88,49	0,92	0	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	PM10	1g	8725	100	1,00	0,5	0	M12	1,004y-0,098
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	SO2	1g	8710	99	1,00	3	0		
SIRybnIBorki	Rybnik, ul. Borki	Cd(PM10)	24g	323	88	0,92	0	77		
SIZorySikor2	Żory, Os. Gen. Władysława Sikorskiego	CO	1g	8440	96	1,08	0	0		
SIZorySikor2	Żory, Os. Gen. Władysława Sikorskiego	PM10	24g	349	96	1,08	2	0	M23	
SIZorySikor2	Żory, Os. Gen. Władysława Sikorskiego	PM2.5	24g	348	95	1,08	2	1		
SIZorySikor2	Żory, Os. Gen. Władysława Sikorskiego	SO2	1g	8443	96	1,08	0	0		
miasto Bielsko-Biała – kod strefy 2403										
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	As(PM10)	24g	334	92	1,11	1	154		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	BaP(PM10)	24g	334	92	1,11	0	0		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	CO	1g	8744	100	1,00	0	0		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	Ni(PM10)	24g	334	92	1,11	1	201		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	NO2	1g	8723	100	1,00	1	0		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	O3	1g	8751	100	1,00	1	0		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	Pb(PM10)	24g	334	92	1,11	0	7		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	PM10	24g	338	93	1,10	2	0	M23	
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	SO2	1g	8535	97	1,05	3	0		
SIBielKossak	Bielsko-Biała, ul. Kossak-Szczuckiej	Cd(PM10)	24g	334	92	1,11	0	147		
SIBielSterni	Bielsko-Biała, ul. Sternicza	C6H6	1m	12	92	1,2	1	0		
SIBielSterni	Bielsko-Biała, ul. Sternicza	PM2.5	24g	347	95	0,91	2	0		
miasto Częstochowa – kod strefy 2404										
SICzestoArmK	Częstochowa, ul. AK/Jana Pawła II	CO	1g	8726	100	1	0	0		
SICzestoArmK	Częstochowa, ul. AK/Jana Pawła II	NO2	1g	8743	100	1	1	0		
SICzestoArmK	Częstochowa, ul. AK/Jana Pawła II	PM10	1g	8683	99	0,99	1,0	0	M12	0,939y+1,08
SICzestoArmK	Częstochowa, ul. AK/Jana Pawła II	SO2	1g	8727	100	1	3	0		
SICzestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	As(PM10)	24g	359	98	1,01	1	108		
SICzestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	BaP(PM10)	24g	359	98	1,01	0	0		
SICzestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	C6H6	1g	8033	92	1,01	0	0		
SICzestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	CO	1g	8374	96	0,99	0	0		

Kod stacji	Nazwa stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Liczba ważnych pomiarów	Proc. ważnych danych	Iloraz liczby dni z pomiarami w lecie i zimą	Granica oznaczalności	Liczba wyników w roku poniżej granicy oznaczalności (jako wartości 24-godź)	Metoda pomiaru pyłu ¹⁾	Przelicznik korygujący (auto/manu)
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	Ni(PM10)	24g	359	98	1,01	1	243		
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	NO2	1g	8459	97	1	1	0		
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	O3	1g	8456	97	1,01	1	0		
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	Pb(PM10)	24g	359	98	1,01	0	0		
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	PM10	24g	354	97	0,99	2	0	M23	
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	SO2	1g	8387	96	0,99	1	0		
SIczestoBacz	Częstochowa, ul. Baczyńskiego	Cd(PM10)	24g	359	98	1,01	0	35		
SIczestoZana	Częstochowa, ul. Zana	PM2.5	24g	357	98	0,98	2	0		
strefa śląska – kod strefy 2405										
SIcieszMickie	Cieszyn, ul. Mickiewicza	CO	1g	8694	99	1,01	0	0		
SIcieszMickie	Cieszyn, ul. Mickiewicza	NO2	1g	8731	100	1,01	1	0		
SIcieszMickie	Cieszyn, ul. Mickiewicza	O3	1g	8676	99	1,01	1	0		
SIcieszMickie	Cieszyn, ul. Mickiewicza	PM10	24g	363	99	0,99	2	0	M23	
SIcieszMickie	Cieszyn, ul. Mickiewicza	SO2	1g	8678	99	1,02	3	0		
SIczerkopaln	Czerwionka Leszczyńska, ul. Kopalniana	G6H6	1g	7986	91	1	0	0		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	As(PM10)	24g	314	86	1,23	1	243		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	BaP(PM10)	24g	321	88	1,17	0	0		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	Ni(PM10)	24g	314	86	1,23	1	302		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	Pb(PM10)	24g	314	86	1,23	0	90		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	PM10	24g	318	87	1,19	1	0	M21	
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	PM2.5	24g	338	93	1,13	1	0		
SIgodGliniki	Godów, ul. Gliniki	Cd(PM10)	24g	314	86	1,23	0	253		
SIknurJedNar	Knurów, ul. Jedności Narodowej	BaP(PM10)	24g	158	85	1,29	0	0		
SIknurJedNar	Knurów, ul. Jedności Narodowej	PM10	24g	304	83	1,24	2	0	M23	
SIlubPiasko	Lubliniec, ul. Piaskowa	PM10	24g	323	88	1,02	2	0	M23	
SImyszMiedz	Myszków, ul. Miedziana	PM10	24g	354	97	1,02	2	0	M23	
SIPASzczLompy	Czechowice Dziedzice, ul. Lompy	G6H6	1m	12	100	1	1	0		
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	As(PM10)	24g	365	100	1,01	1	49		
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	BaP(PM10)	24g	183	99	0,99	0	0		
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	Ni(PM10)	24g	365	100	1,01	1	190		
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	Pb(PM10)	24g	365	100	1,01	0	0		
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	PM10	24g	363	99	1,01	2	0	M23	
SIPszczBoged	Pszczyna, ul. Bogedaina	Cd(PM10)	24g	365	100	1,01	0	84		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	As(PM10)	24g	364	100	1	1	98		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	BaP(PM10)	24g	181	98	1,01	0	0		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	Ni(PM10)	24g	364	100	1	1	224		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	Pb(PM10)	24g	364	100	1	0	0		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	PM10	24g	363	99	0,99	2	0	M23	
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	PM2.5	24g	359	98	1,03	2	0		
SITarnolitew	Tarnowskie Góry, ul. Litewska	Cd(PM10)	24g	364	100	1	0	28		
SIustronSana	Ustroń, ul. Sanatoryjna	NO2	1g	8747	100	1	1	0		
SIustronSana	Ustroń, ul. Sanatoryjna	O3	1g	8749	100	1,01	1	0		

Kod stacji	Nazwa stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Liczba ważnych pomiarów	Proc. ważnych danych	Iloraz liczby dni z pomiarami w lecie i zimą	Granica oznaczalności	Liczba wyników w roku poniżej granicy oznaczalności (jako wartości 24-godziej)	Metoda pomiaru pyłu ¹⁾	Przelicznik korygujący (auto/manu)
SIUstronSana	Ustroń, ul. Sanatoryjna	PM10	1g	8710	99	1,01	1,0	0	M12	0,969y+1,58
SIUstronSana	Ustroń, ul. Sanatoryjna	SO2	1g	8753	100	1	1	0		
SIWodzGalczy	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	CO	1g	8708	99	1,01	0	0		
SIWodzGalczy	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	NO2	1g	8735	100	1,01	1	0		
SIWodzGalczy	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	O3	1g	8685	99	1,02	1	0		
SIWodzGalczy	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	PM10	1g	8730	100	1,01	1,0	0	M12	0,922y-0,379
SIWodzGalczy	Wodzisław Śląski, ul. Gałczyńskiego	SO2	1g	8716	99	1,01	3	0		
SIZawSkoCur	Zawiercie, ul. M. Skłodowskiej-Curie	BaP(PM10)	24g	161	87	0,68	0	0		
SIZawSkoCur	Zawiercie, ul. M. Skłodowskiej-Curie	PM10	24g	314	86	0,74	2	0	M23	
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	G6H6	1g	8620	98	1,02	0	0		
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	NO2	1g	8665	99	1	1	0		
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	NOx	1g	8665	99	1	1	0		
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	O3	1g	8666	99	1,01	1	0		
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	PM10	1g	8585	98	1,01	1,0	0	M12	0,939y+1,08
SIZlotPotLes	Złoty Potok, Leśniczówka	PM2.5	24g	344	94	0,99	2	0		
SIZywiekKoper	Złoty Potok, Leśniczówka	SO2	1g	8616	98	1	3	0		
SIZywiekKoper	Żywiec, ul. Kopernika	BaP(PM10)	24g	354	97	1,01	0	0		
SIZywiekKoper	Żywiec, ul. Kopernika	NO2	1g	8652	99	1,02	1	0		
SIZywiekKoper	Żywiec, ul. Kopernika	PM10	1g	8683	99	1,02	0,5	0	M12	0,864y+0,651
SIZywiekKoper	Żywiec, ul. Kopernika	SO2	1g	8618	98,37	1,03	3	0		

¹⁾ metoda pomiaru stężenia pyłu – kody:

M12 - pomiar automatyczny oparty na metodzie osłabienia promieniowania beta, z przelicznikiem korygującym (auto/manu)

M21 - pomiar manualny - metoda gravimetryczna (pobornik o dużym przepływie)

M23 – pomiar manualny - metoda gravimetryczna (pobornik o niskim przepływie)

Tabela 16. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku azotu

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów		Klasa strefy
		Poziom dopuszczalny (1 godzina)	Poziom dopuszczalny (rok)	
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A	C	C
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A	A	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A	A	A
miasto Częstochowa	PL2404	A	A	A
strefa śląska	PL2405	A	A	A

Tabela 17. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku azotu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy	Metoda oceny dla strefy
		Poziom dopuszczalny (1 godzina)	Poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa*)	p (pa)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa)	p (pa)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pa)	p (pa)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa)	p (pa)

pa* - pomiar automatyczny

Tabela 18. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku siarki

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów		Klasa strefy
		Poziom dopuszczalny (1 godzina)	Poziom dopuszczalny (24 godziny)	
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A	A	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A	A	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A	A	A
miasto Częstochowa	PL2404	A	A	A
strefa śląska	PL2405	A	C	C

Tabela 19. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku siarki

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy	Metoda oceny dla strefy
		Poziom dopuszczalny (1 godzina)	Poziom dopuszczalny (24 godziny)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa)	p (pa)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa)	p (pa)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pa)	p (pa)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa)	p (pa)

Tabela 20. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zawieszzonego PM10

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów		Klasa strefy
		Poziom dopuszczalny (24 godziny)	Poziom dopuszczalny (rok)	
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	C	C	C
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	C	C	C
miasto Bielsko-Biała	PL2403	C	A	C
miasto Częstochowa	PL2404	C	C	C
strefa śląska	PL2405	C	C	C

Tabela 21. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zawieszzonego PM10

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy	Metoda oceny dla strefy – poziom dopuszczalny (rok)
		Poziom dopuszczalny (24 godziny)	
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa, pm*)	p (pa, pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa, pm)	p (pa, pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa, pm)	p (pa, pm)

pm* - pomiar manualny

Tabela 22. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zwieszonego PM2,5

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy poziom dopuszczalny (rok)	Klasa strefy poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	C	C1
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	C	C1
miasto Bielsko-Biała	PL2403	C	C1
miasto Częstochowa	PL2404	C	C1
strefa śląska	PL2405	C	C1

Tabela 23. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zwieszonego PM2,5

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy poziom dopuszczalny (rok)	Metoda oceny dla strefy poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)	p (pm)

Tabela 24. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ozonu

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów		Klasa strefy
		poziom docelowy (8 godzin)	cel długoterminowy (8 godzin)	
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	C	D2	C
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A	D2	C
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A	D2	A
miasto Częstochowa	PL2404	A	D2	A
strefa śląska	PL2405	C	D2	C

Tabela 25. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ozonu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy Poziom docelowy (8 godzin)	Metoda oceny dla strefy Poziom długoterminowy (8 godzin)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa)	p (pa)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa)	p (pa)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pa)	p (pa)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa)	p (pa)

Tabela 26. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla tlenku węgla

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 27. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla tlenku węgla

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pa)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa)

Tabela 28. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzenu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 29. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzenu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pa,pp*)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pa)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pp, mo*)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pa)
strefa śląska	PL2405	p (pa,pp)

pp* - pomiar pasywny

mo* - metoda oszacowania w oparciu o analogię stężeń w strefie miasto Częstochowa

Tabela 30. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla arsenu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 31. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla arsenu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)

Tabela 32. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	C
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	C
miasto Bielsko-Biała	PL2403	C
miasto Częstochowa	PL2404	C
strefa śląska	PL2405	C

Tabela 33. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)

Tabela 34. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla kadmu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 35. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla kadmu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)

Tabela 36. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla niklu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 37. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla niklu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom docelowy (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)

Tabela 38. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ołowiu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	A
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	A
miasto Bielsko-Biała	PL2403	A
miasto Częstochowa	PL2404	A
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 39. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ołowiu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy – poziom dopuszczalny (rok)
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	p (pm)
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	p (pm)
miasto Bielsko-Biała	PL2403	p (pm)
miasto Częstochowa	PL2404	p (pm)
strefa śląska	PL2405	p (pm)

Tabela 40. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla tlenków azotu

Nazwa strefy	Kod	Klasa strefy - poziom dopuszczalny (rok)
strefa śląska	PL2405	A

Tabela 41. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla tlenków azotu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy - poziom dopuszczalny (rok)
strefa śląska	PL2405	p (pa)

Tabela 42. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla dwutlenku siarki

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów		Klasa strefy
		Poziom dopuszczalny (zima)	Poziom dopuszczalny (rok)	
strefa śląska	PL2405	A	A	A

Tabela 43. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla dwutlenku siarki

Nazwa strefy	Kod	Poziom dopuszczalny (zima)	Poziom dopuszczalny (rok)
strefa śląska	PL2405	p (pa)	p (pa)

Tabela 44. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla ozonu

Nazwa strefy	Kod	Klasyfikacja wg parametrów	
		poziom docelowy O ₃ (AOT40)-5R [*])	cel długoterminowy O ₃ (AOT40)-R [*])
strefa śląska	PL2405	C	D2

^{*}) O₃(AOT40)-5R- wartość obliczona dla okresów wegetacyjnych z pięciu kolejnych lat (kasyfikacja wg poziomu docelowego); O₃(AOT40)-R- wartość w ocenianym roku (kasyfikacja wg poziomu celu długoterminowego)

Tabela 45. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla ozonu

Nazwa strefy	Kod	Metoda oceny dla strefy poziom docelowy O ₃ (AOT40)-5R [*])	Metoda oceny dla strefy cel długoterminowy O ₃ (AOT40)-R [*])
strefa śląska	PL2405	p (pa)	p (pa)

Tabela 46. Zestawienie przypadków przekroczeń poziomu AOT40 dla strefy śląskiej (ochrona roślin)

Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium	Kod stacji	Wartość (µg/m ³ ·h)	Przyczyna wystąpienia przekroczeń: S8 - oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka
strefa śląska	PL2405	O ₃ (AOT40)-R5 [*])	SIzlotPotLes	20834	S8
strefa śląska	PL2405	O ₃ (AOT40)-R [*])	SIzlotPotLes	15828	S8

Tabela 47. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń benzo(a)pirenu w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Obszar: (Z) - zwykły	Wartość ng/m ³	Przyczyna wystąpienia: S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne /meteorologiczne
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI Dabro1000L	Z	7	S5, S15
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoKossut	Z	8	S5, S15
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SI RybniBorki	Z	16	S5, S15
miasto Bielsko-Biała	PL2403	SI BielKossak	Z	7	S5, S15
miasto Częstochowa	PL2404	SI CzestoBacz	Z	5	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI GodGliniki	Z	7	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI KnurJedNar	Z	7	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI PszczBoged	Z	14	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI TarnoLitew	Z	6	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI ZawSkloCur	Z	9	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI ZywieKoper	Z	12	S5, S15

Tabela 48. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń dwutlenku azotu w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Obszar: (Z) - zwykły	Wartość µg/m ³	Przyczyna wystąpienia: S2 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoPlebA4	Z	57	S2, S15

Tabela 49. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń pyłu zawieszanego PM_{2,5} w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Obszar: (Z) - zwykły	Wartość µg/m ³	Przyczyna wystąpienia: S2 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji, S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne /meteorologiczne, S17 - emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI GliwicMewy	Z	31	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoPlebA4	Z	39	S2, S5, S15
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoKossut	Z	33	S5, S15, S17
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SI ZorySikors	Z	28	S5, S15, S17
miasto Bielsko-Biała	PL2403	SI BielSterni	Z	32	S5, S15, S17
miasto Częstochowa	PL2404	SI CzestoBacz	Z	28	S5, S15
strefa śląska	PL2405	SI GodGliniki	Z	29	S5, S17
strefa śląska	PL2405	SI TarnoLitew	Z	29	S5, S15, S17

Tabela 50. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń pyłu zawieszanego PM₁₀ w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Obszar: (Z) - zwykły	Wartość µg/m ³	Przyczyna wystąpienia: S2 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji, S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne /meteorologiczne, S17 - emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI GliwicMewy	Z	44	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoKossut	Z	41	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI KatoPlebA4	Z	52	S2, S5, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI ZabSkloCur	Z	48	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI TychyTolst	Z	41	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SI SosnoLubel	Z	41	S5, S15, S17
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SI RybniBorki	Z	51	S5, S15, S17
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SI ZorySikors	Z	41	S5, S15, S17
miasto Częstochowa	PL2404	SI CzestoArmK	Z	42	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SI MyszMiedzi	Z	46	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SI PszczBoged	Z	56	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SI WodzGalczy	Z	49	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SI ZywieKoper	Z	48	S5, S15, S17

Tabela 51. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 24-godzinnych wyższych niż 50 µg/m³ pyłu zawieszzonego PM10 w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Liczba dni	Przyczyna wystąpienia: S2 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji, S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne /meteorologiczne, S17 - emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIDabro1000L	67	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIGliwicMewy	84	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIKatoKossut	71	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIKatoPlebA4	102	S2, S5, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SISosnoLubel	71	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SITychyTolst	74	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIZabSkloCur	93	S5, S15, S17
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SIRybnBorki	96	S5, S15, S17
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	PL2402	SIZorySikor2	72	S5, S15, S17
miasto Bielsko-Biała	PL2403	SIBielKossak	60	S5, S15, S17
miasto Częstochowa	PL2404	SICzestoArmK	82	S2, S5, S17
miasto Częstochowa	PL2404	SICzestoBacz	40	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SICiesMickie	56	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIGodGliniki	66	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIKnurJedNar	57	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SILubIPiasko	62	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIMyszMiedzi	91	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIPszczBoged	102	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SITarnoLitew	68	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIWodzGalczy	106	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIZawSkloCur	65	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIZywieKoper	91	S5, S15, S17

Tabela 52. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 24-godzinnych wyższych niż 125 µg/m³ dwutlenku siarki w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Liczba dni	Przyczyna wystąpienia: S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków,
strefa śląska	PL2405	SIZywieKoper	7	S5

Tabela 53. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 8-godzinnych wyższych niż 120 µg/m³ ozonu w 2017 roku

Nazwa strefy	Kod strefy	Kod stacji	Liczba dni	Przyczyna wystąpienia: S2 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji, S5 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, S15 - niekorzystne warunki klimatyczne /meteorologiczne, S17 - emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIDabro1000L	26	S5, S15, S17
Aglomeracja Górnośląska	PL2401	SIKatoKossut	26	S5, S15, S17
strefa śląska	PL2405	SIZlotPotLes	38	S5, S15, S17

Tabela 54. Wykaz ważniejszych materiałów i informacji wykorzystanych w ocenie rocznej

Lp.	Zakres informacji	Nazwa bazy/ opracowania/modelu	Miejsce przechowywania
1.	Krótkoterminowa prognoza wybranych stężeń zanieczyszczeń powietrza w strefach i aglomeracjach woj. śląskiego wraz z osłoną meteorologiczną systemu monitoringu województwa śląskiego w 2017 roku	Opracowanie Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, Oddział w Krakowie Zakład Monitoringu i Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach	Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Katowicach
2.	Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO2, NO2, B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017 Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017	Opracowanie ATMOTREM SA na zlecenie GIOŚ	Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Katowicach
3.	Informacje o systemie pomiarowym	Baza „JPOAT2.0”	Serwer GIOŚ
4.	Inwentaryzacja emisji dla terenu województwa śląskiego	Baza emisji	Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Katowicach

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz dni i przekroczeń poziomu 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w 2017 roku (pomiar automatyczny i manualny)	7
Tabela 2. Maksymalne stężenia 1-godzinne oraz 4-te maksymalne stężenia dobowe dwutlenku siarki w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w latach 2016–2017	12
Tabela 3. Średnie roczne stężenia arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyłe zawieszonym PM10 w województwie śląskim w latach 2016–2017	13
Tabela 4. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2017 roku	19
Tabela 5. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona roślin w 2017 roku	19
Tabela 6. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę zdrowia dla ozonu w latach 2016 – 2017	19
Tabela 7. Lista stref zaliczonych do klas C, C1 i D2 i obszary przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń (poziomów dopuszczalnych, docelowych, celu długoterminowego)	19
Tabela 8. Zestawienie najgorszych przypadków wyników pomiarów dla klas C, C1 i D2	22
Tabela 9. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi dla NO ₂ , SO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM10, As, Cd, Ni, Pb, BaP, O ₃	36
Tabela 10. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny	36
Tabela 11. Klasyfikacja stref ze względu na zdrowie ludzi i cel długoterminowy dla O ₃	36
Tabela 12. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin dla SO ₂ , NO _x i O ₃	37
Tabela 13. Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin i cel długoterminowy dla O ₃	37
Tabela 14. Lista stref w województwie śląskim	37
Tabela 15. Lista stanowisk z charakterystyką serii wyników badań, granicami oznaczalności (stanowiska manualne), wykorzystanych w ocenie za 2017 rok	38
Tabela 16. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku azotu	42
Tabela 17. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku azotu	42
Tabela 18. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku siarki	42
Tabela 19. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla dwutlenku siarki	42
Tabela 20. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zawieszonego PM10	42
Tabela 21. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zawieszonego PM10	42
Tabela 22. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zwieszzonego PM2,5	43
Tabela 23. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla pyłu zwieszzonego PM2,5	43
Tabela 24. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ozonu	43
Tabela 25. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ozonu	43
Tabela 26. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla tlenku węgla	43
Tabela 27. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla tlenku węgla	43
Tabela 28. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzenu	43
Tabela 29. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzenu	44
Tabela 30. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla arsenu	44
Tabela 31. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla arsenu	44
Tabela 32. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu	44
Tabela 33. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu	44
Tabela 34. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla kadmu	44
Tabela 35. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla kadmu	44
Tabela 36. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla niklu	45
Tabela 37. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla niklu	45
Tabela 38. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ołowiu	45
Tabela 39. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla ołowiu	45
Tabela 40. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla tlenków azotu	45
Tabela 41. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla tlenków azotu	45
Tabela 42. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla dwutlenku siarki	45
Tabela 43. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla dwutlenku siarki	45
Tabela 44. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla ozonu	45
Tabela 45. Metody oceny przy klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla ozonu	45
Tabela 46. Zestawienie przypadków przekroczeń poziomu AOT40 dla strefy śląskiej (ochrona roślin)	45
Tabela 47. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń benzo(a)pirenu w 2017 roku	46
Tabela 48. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń dwutlenku azotu w 2017 roku	46
Tabela 49. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 w 2017 roku	46

Tabela 50. Zestawienie przypadków przekroczeń średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w 2017 roku	46
Tabela 51. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 24-godzinnych wyższych niż 50 µg/m ³ pyłu zawieszonego PM10 w 2017 roku	47
Tabela 52. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 24-godzinnych wyższych niż 125 µg/m ³ dwutlenku siarki w 2017 roku	47
Tabela 53. Zestawienie liczby przekroczeń stężeń 8-godzinnych wyższych niż 120 µg/m ³ ozonu w 2017 roku	47
Tabela 54. Wykaz ważniejszych materiałów i informacji wykorzystanych w ocenie rocznej	47

Spis rycin

Ryc. 1. Wyniki średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w µg/m ³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom dopuszczalny 40 µg/m ³ (wartości na wykresach dotyczą 2017 roku)	4
Ryc. 2. Częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w latach 2014 – 2017 (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku)	5
Ryc. 3. Percentyl 90,4 stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 w latach 2014-2017 (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku)	6
Ryc. 4. Średnie roczne stężenia pyłu PM2,5 w latach 2014 - 2017 (wartości w etykietach dotyczą stężeń średnich rocznych w µg/m ³ oraz kompletności serii pomiarowej w procentach w 2017 roku)	8
Ryc. 5. Wyniki stężeń średnich rocznych, sezonów zimowych i letnich pyłu PM2,5 w µg/m ³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom dopuszczalny 25 µg/m ³ (wartości na wykresach podane na końcu zewnętrznym dotyczą 2017 roku)	9
Ryc. 6. Wyniki stężeń średnich rocznych, sezonów zimowych i letnich benzo(a)pirenu w ng/m ³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2014-2017, poziom docelowy 1 ng/m ³	10
Ryc. 7. Wyniki stężeń średnich rocznych dwutlenku azotu w latach 2016-2017, poziom dopuszczalny 40 µg/m ³	11
Ryc. 8. Stężenia średnie roczne dwutlenku siarki w latach 2016–2017 na stanowiskach w miastach, aglomeracjach oraz w strefie śląskiej	12
Ryc. 9. Wyniki średnich rocznych stężeń benzenu na stanowiskach pomiarów automatycznych w latach 2016-2017, poziom dopuszczalny 5 µg/m ³	13
Ryc.10. Maksymalne wartości stężeń 8-godzinnych tlenku węgla w latach 2016–2017, poziom dopuszczalny 8 godzinny 10 mg/m ³ (wartości w etykietach dotyczą 2017 roku)	14
Ryc.11. Maksymalne stężenia 1-godzinnych ozonu w latach 2016-2017	15
Ryc.12. Maksymalne stężenia 8-godzinne ozonu w 2017 roku	15
Ryc. 13. Wyniki dopuszczalnej częstości przekraczania stężeń 8-godzinnych na stanowiskach pomiarowych w latach 2013-2017 (dopuszczalna częstość przekraczania 25 dni)	16
Ryc. 14. Częstość występowania wiatrów w przedziałach prędkości w 2017 roku	17
Ryc. 15. Wartości 36 maksymalnego stężenia dobowego PM10 - kryterium ochrona zdrowia, wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO ₂ , NO ₂ , B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018	25
Ryc. 16. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu zawieszonego PM10 - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a), oraz wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO ₂ , NO ₂ , B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)	26
Ryc. 17. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu PM2,5 - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a) oraz w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO ₂ , NO ₂ , B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)	27
Ryc. 18. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych benzo(a)pirenu - kryterium ochrona zdrowia ludzi (a) oraz wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO ₂ , NO ₂ , B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018 (b)	28
Ryc. 19. Obszary przekroczeń średnich stężeń rocznych dwutlenku azotu - kryterium ochrona zdrowia ludzi występujące wzdłuż autostaryd A4 i drogi DTŚ (Drogowej Trasy Średnicowej), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO ₂ , NO ₂ , B(a)P na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018	29
Ryc 20. Obszary przekroczeń dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężeń dobowych dwutlenku siarki SO ₂ - kryterium ochrona zdrowia	30
Ryc. 21. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą niż 25, wartości uśrednione dla lat 2015-2017	31
Ryc. 22. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą lub równą 1 dzień wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018	32
Ryc. 23. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 18000 (µg/m ³)*h), wartości uśrednione dla lat 2013-2017	33
Ryc. 24. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony roślin (indeks AOT40 równy lub wyższy niż 6000 (µg/m ³)*h), wyznaczone w oparciu o „Wyniki modelowania stężeń ozonu troposferycznego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2017”, Atmoterm 2018	34

Spis załączników

Załącznik 1. Udział źródeł naturalnych w ocenie jakości powietrza w województwie śląskim w 2017 roku

Udział źródeł naturalnych w ocenie jakości powietrza w województwie śląskim w 2017 roku

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził analizę wpływu mas powietrza zwrotnikowego znad północnej Afryki ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Sahary na poziom stężeń pyłu PM10 w województwie śląskim.

Do analizy napływu mas powietrza z obszaru saharyjskiego użyto modelu HYSPLIT identyfikującego trajektorie wsteczne dla wybranych lokalizacji.

GIOŚ przekazał do WIOŚ informacje pozyskane z IMGW-PIB (pismo znak DM/5102-00/15/2017/EP z dnia 3.07.2017 r. i DM/5102-00/10/2018/EP z dnia 27.02.2018 r.) zawierające wykaz dni, w których stwierdzono nad Polską napływ mas powietrza zwrotnikowego znad północnej Afryki ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Sahary wraz ze wskazaniem obszaru, nad który masy te dotarły.

Zgodnie z informacją GIOŚ, przygotowaną przez IMGW PIB w Warszawie w 2017 roku wystąpiło 54 dni z napływem. Podczas tych dni w województwie śląskim stężenia wyższe niż 50 mg/m³ wystąpiły w lutym, kwietniu, sierpniu, październiku oraz listopadzie (ogółem 12 dni), z czego 7 dni dotyczyło napływu powietrza zwrotnikowego na obszar całej Polski i jej południowej części: 3 i 4 kwietnia, 1 sierpnia, 16, 17 i 18 października oraz 5 listopada (tabela 1).

Tabela 1. Wykaz dni z napływem powietrza zwrotnikowego znad północnej Afryki oraz obszar kraju objęty tym napływem.

Lp.	Data/godz. UTC*	Obszar Polski objęty napływem powietrza zwrotnikowego	Kierunek napływu mas powietrza**	Układ baryczny nad Polską***
1.	03.04.2017 00 UTC, 12 UTC	Woj. południowe i południowo-wschodnie	S znad Libii	Klin wyżu z centrami w rejonie Kanału la Manche i nad północną Hiszpanią
2.	03.04.2017 00 UTC, 12 UTC	Krańce południowe i południowo-wschodnie	S znad Libii	Wyż z centrum nad Bałtykiem, a później nad Litwą i Danią
3.	01.08.2017 00 UTC	Cała Polska	SW znad północnej Afryki (Maroko i Algieria)	Wyż znad Ukrainy, w nocy nad płn. Polską pofalowany front, w dzień odsunął się na północny wschód, poza nasze granice.
4.	16.10.2017 00 UTC	Cała Polska	SW znad Algierii	Polska była w zasięgu wyżu znad Rumunii.
5.	17.10.2017 00 UTC	Cała Polska	SW znad Algierii i Tunezji	Polska była w zasięgu wyżu znad północnych Włoch i Rumunii.
6.	17.10.2017 12 UTC	Cała Polska	SW znad Algierii	Polska była w zasięgu wyżu znad Rumunii i Włoch.
7.	18.10.2017 12 UTC	Cała Polska oprócz krańców północnych	SW znad Algierii	Polska była w zasięgu wyżu z centrami nad północnymi Włochami i Rumunią.
8.	05.11.2017 12 UTC	Południowo- zachodnia i centralna	SW znad wschodniej Algierii i Tunezji	Polska była w zasięgu niżu znad Skandynawii, tylko krańce południowo - wschodnie pozostawały na skraju wyżu znad południowej Rosji.

Objaśnienia:

*termin, w którym stwierdzono napływ powietrza,

**oznaczenia kierunku napływu mas powietrza na podstawie map topografii barycznej 500 hPa i 700 hPa: SW - południowo-zachodni, S - południowy,

***układ baryczny na Polskę na podstawie map synoptycznych.

W tabeli 2 przedstawiono wybrane dni z napływem mas powietrza i przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężeń 24-godzinnych na stanowiskach biorących udział w ocenie rocznej za 2017 rok dla województwa śląskiego oraz liczbę dni z przekroczeniem dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu stężeń 24-godzinnych, która w roku kalendarzowym wynosiła od 40 (Częstochowa ul. Baczyńskiego) do 106 dni (Wodzisław ul. Gałczyńskiego).

Maksymalna liczba dni z przekroczeniem średniodobowego poziomu dopuszczalnego w okresie napływu mas powietrza zwrotnikowego wynosiła 8 dni w Pszczynie, ale tylko przez pięć dni to miasto znajdowała się w obszarze napływu mas powietrza zwrotnikowego. Wobec 102 dni ze stężeniami wyższymi niż 50 mg/m³ zastosowanie

procedury odejmowania udziału źródeł naturalnych nie jest uzasadnione. Podobna sytuacja występuje na pozostałych stanowiskach, na których przyczyną wysokich stężeń jest emisja ze źródeł komunalnych, występująca w sezonie grzewczym od stycznia do marca i od października do grudnia.

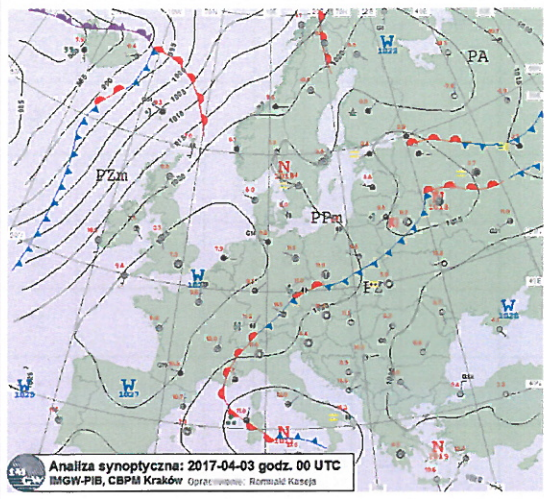
Analiza map synoptycznych i trajektorii wstecznych została przeprowadzona dla sezonu letniego kwiecień – wrzesień, we wskazanych przez IMGW dniach napływu powietrza zwrotnikowego na obszar całej Polski i jej obszarów południowych, 3 i 4 kwietnia dla Pszczyny oraz 1 sierpnia dla Zabrza (rys. od 1 do 12). Analiza trajektorii wstecznych dla Pszczyny i Zabrza nie wskazuje napływu mas powietrza z Afryki.

Biorąc po uwagę wykonane analizy i zestawienia, źródła naturalne nie wpłynęły na zmianę żadnej klasy strefy w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim.

Tabela. 1. Stężenia 24 godzinne pyłu zawieszonego PM10 w dniach napływu powietrza zwrotnikowego oraz liczba przekroczeń poziomu dopuszczalnego stężeń 24-godzinnych w okresie napływu oraz w roku kalendarzowym.

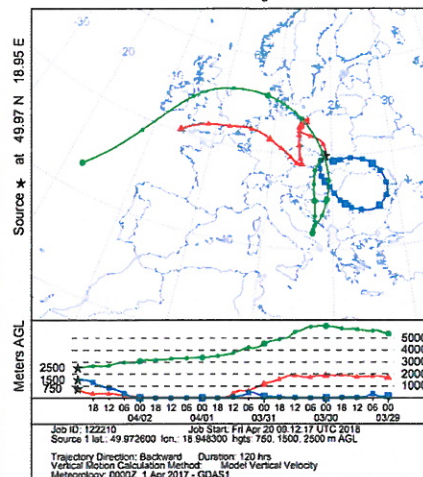
Stanowiska pomiarowe/ metoda pomiaru	Metoda pomiaru pyłu zawieszonego PM10 (1g – pomiar automatyczny, 24g- pomiar manualny)														Liczba stanowisk z przekroczeniem stężeń 24-godzinnych											
	24g	24g	1g	24g	24g	1g	24g	24g	24g	24g	1g	24g	1g	24g	1g	24g	1g	24g	1g							
	Stężenia 24-godzinne powyżej 50 µg/m³																									
Daty wskazane przez IMGW PIB	231	183	163	120	187	194	292	202	227	184	151	175	257	316	193	158	195	115	238	204	130	100	237	320	24	
2017-02-14																										
2017-02-28			60				55		57			60		56					62							6
2017-04-03 ^{*)}													54													1
2017-04-04 ^{*)}													52													1
2017-08-01 ^{*)}																				56						1
2017-08-10									54																	1
2017-10-16 ^{*)}													58													1
2017-10-17 ^{*)}									61	81			76		58											7
2017-10-18 ^{*)}									83	81		68	129	90	64	55	68				77			67	63	18
2017-10-19	72	70	100	82	72	85	111	64	96	105	82	71	167	129	73	71	77		76	115			97	63	21	
2017-11-05 ^{*)}										72				138					68	76					68	7
2017-11-06								52	61	55		67	74	58	53					58			54	80	10	
Liczba dni z przekroczeniem stężeń 24-godzinnych w okresie napływu powietrza zwrotnikowego	2	2	6	4	3	5	4	4	7	6	2	5	8	6	5	3	3	1	5	6	1	1	1	4	5	-
Liczba dni z przekroczeniem stężeń 24-godzinnych w roku kalendarzowym	60	56	82	40	67	84	66	71	102	57	62	91	102	96	71	68	74	31	106	93	65	23	72	91	-	

^{*)} dni z napływem powietrza zwrotnikowego na obszar całej Polski i jej obszarów południowych

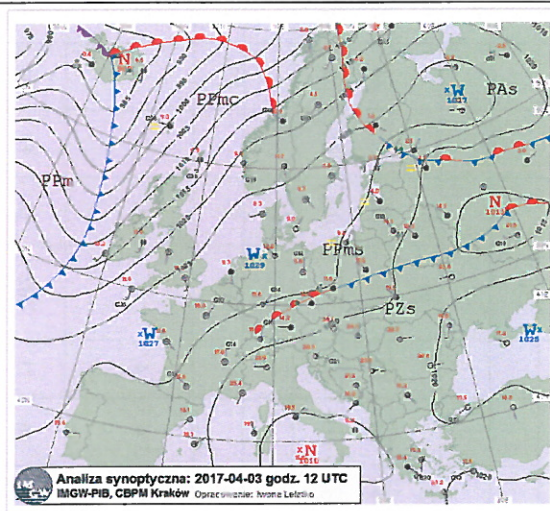

Rys 1. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 03.04.2017 r. z godziny 00 UTC (źródło: www.pogodynka.pl).

NOAA HYSPLIT MODEL
Backward trajectories ending at 0000 UTC 03 Apr 17
GDAS Meteorological Data

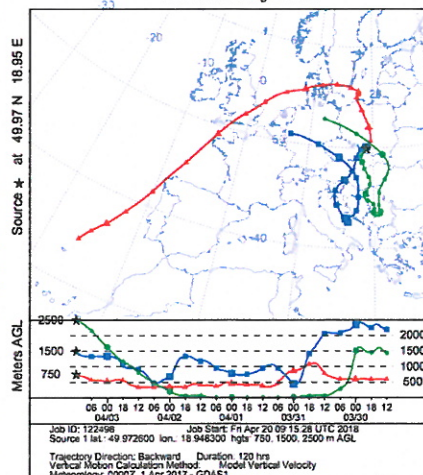

Rys 2. Trajektorie wsteczne dla stanowiska **Pszczyna** z godziny 00 UTC z 3 kwietnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov.HYSPLIT.php>)

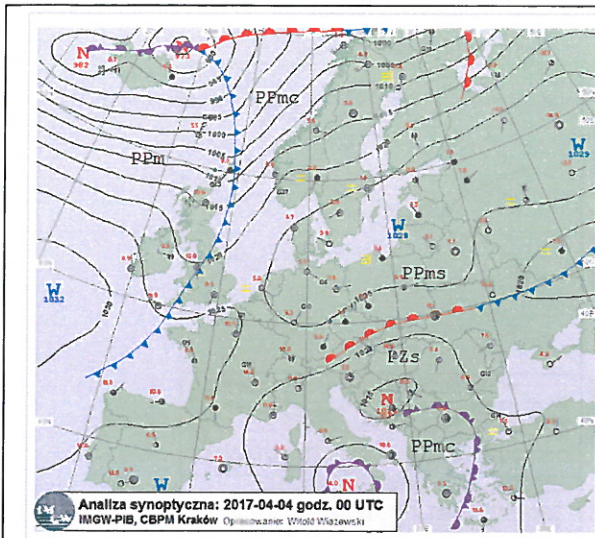

Rys 3. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 03.04.2017 r. z godziny 12 UTC (źródło: www.pogodynka.pl)

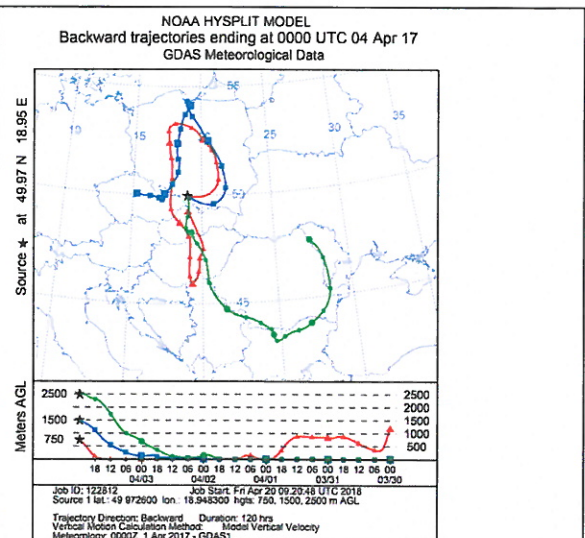
NOAA HYSPLIT MODEL
Backward trajectories ending at 1200 UTC 03 Apr 17
GDAS Meteorological Data

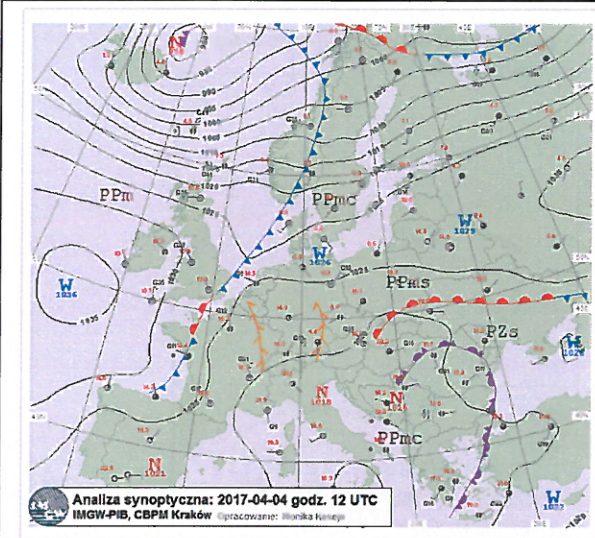
Rys 4. Trajektorie wsteczne dla stanowiska **Pszczyna** z godziny 12 UTC z 3 kwietnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov.HYSPLIT.php>)

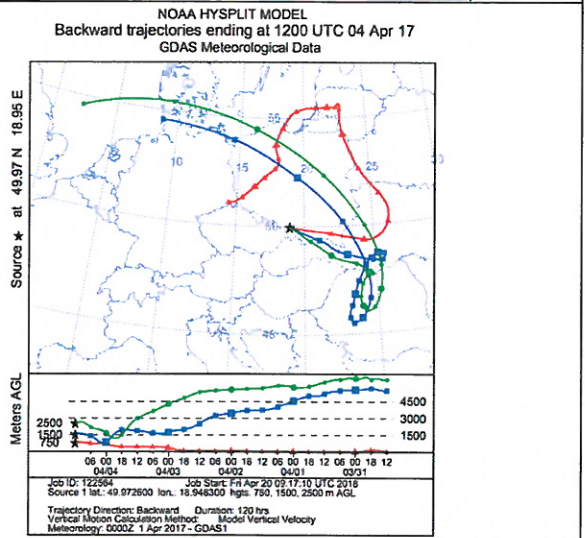
Rys 5. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 04.04.2017 r. z godziny 00 UTC (źródło: www.pogodynka.pl).

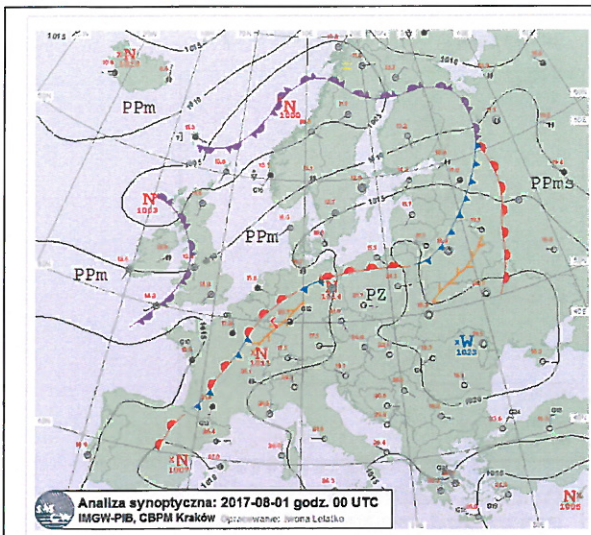
Rys 6. Trajektorie wsteczne dla stanowiska **Pszczyna** z godziny 00 UTC z 4 kwietnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov/HYSPLIT.php>)

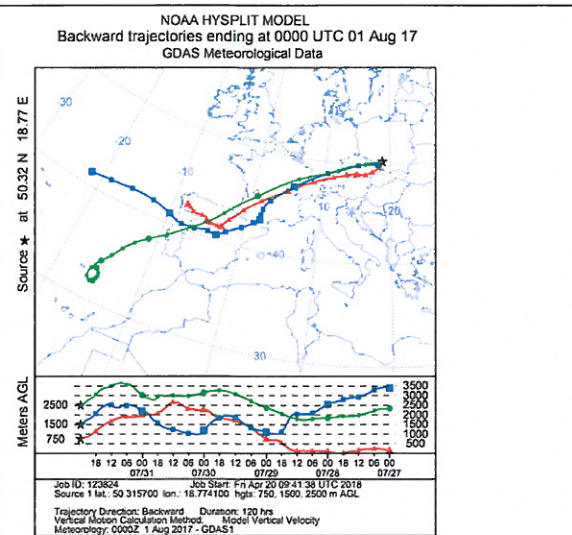
Rys 7. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 03.04.2017 r. z godziny 12 UTC (źródło: www.pogodynka.pl)

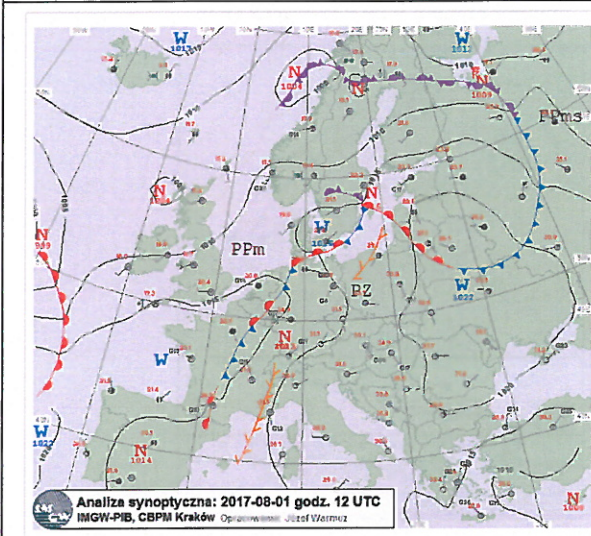
Rys 8. Trajektorie wsteczne dla stanowiska **Pszczyna** z godziny 12 UTC z 4 kwietnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov/HYSPLIT.php>)

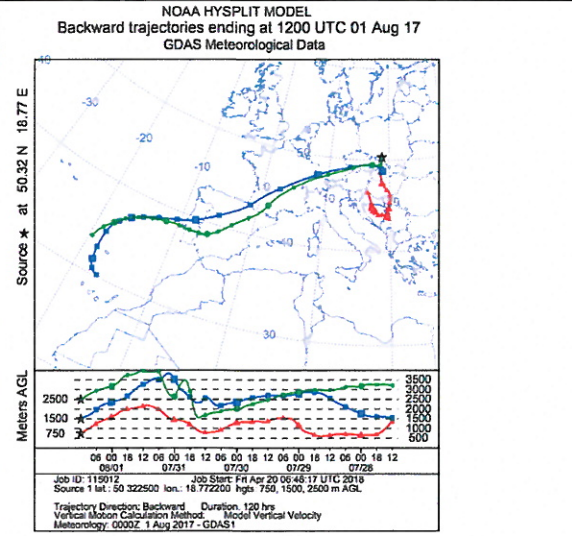
Rys 9. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 01.08.2017 r. z godziny 00 UTC (źródło: www.pogodynka.pl).

Rys 10. Trajektorie wsteczne dla stanowiska Zabrze z godziny 00 UTC z 1 sierpnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov/HYSPLIT.php>)

Rys 11. Sytuacja synoptyczna nad Polską dnia 01.08.2017 r. z godziny 12 UTC (źródło: www.pogodynka.pl)

Rys 12. Trajektorie wsteczne dla stanowiska Zabrze z godziny 12 UTC z 1 sierpnia 2017 roku (źródło: <http://ready.arl.noaa.gov/HYSPLIT.php>)